

Innum. 250 — 255.

Bibl. Jag.

D. Martini de Illkusch

250 — 255

Jnc.

Oxv
17

Privilegia et in- dulgentie fratrum minorū ordinis Sancti francisci

Latun. 13 372

Incipiunt privilegia fratrum

minorum beniventer tracta ex registro apostolico per reverendum magistrum Marcum: tunc accollitū et auditorē apostolice curie: cōcessa ordini fratrum minorū: per diversos summos pōtīfices. Et licet bec oīa in sacristia nostri cōventus assignata sint et fuerint sufficiēter descripta: hic tamen plenius annotantur. In nomine domini nostri iesu christi.

Sancissimus dominus noster papa Gregorius no-
nus diuina prouidentia ep̄s vniuersalis eccl̄ie: qui beatorū **Frans-**
ciscum Antonium et Elizabeth de tertio ordine ascripsit cathalogo
sanctorū: processit per privilegiū suū omnibus cristifidelib⁹ causa de
uorionis visitantib⁹ ecclesias fratrum minorū per totū mundū. **Az**
in festiuitatibus dñi nostri iesu cristi. scz **Maruitatis. Circūcisio-**
nis. Epiphanie. Resurrectionis. Ascensionis. Pentecostes: q̄ die
nostre scz **Maruitatis. Annūciationis. Presentationis. Assump-**
tionis. Conceptionis. Purificationis. Visitationis. et alijs cōme-
moratiōib⁹ beate yginis **Ac** festiuitatibus beati **Johannis bap-**
tiste. et oim apostolorū: et in die oim sanctorū: et beatorū **Francisci.**
Antoniij et Elizabeth p̄ ip̄m canonizatoz: Vere p̄fessis et cōiuris
de indulgentia annos centū et totidē quadragenas. **Prinilegium**
incipit **Miserearor dñs** Et habetur assusij cū bulla papali

¶ Idem Gregori⁹ papa approbavit stigmata bti francisci et et
comunicavit et maledixit nō credentes vel detrabentes eisde⁹. Et
in solennitate eiusde⁹ scz die decimaseptima septembris concessit
omnib⁹ visitantib⁹ locū aluerne: medietatē remissionis oīm suoz
peccatoz. Et visitantib⁹ ecclesias p̄fati ordinis ipodie stigmatū
dedit indulgentiā triginta annoz. Privilegiū incipit Seraphin
volabant in tra prophetiā. et habetur cum bulla papali assisū.

Idem Gregorius papa concessit omnib⁹ xpianis q̄ apud se ha-
bent vel habebunt de reliquijs beati francisci vñ beati Anthony
et alioꝝ sanctoꝝ ordinis nostri: qui ipsas reuerentia debito cultu
vel etiā manus adintrices porreterint ad decorandas p̄dictas re-
liquias vel ad fabricas ecclesiarū nostrarū sc̄dm suaz supp̄tentiū
facultatū remissioꝝ oim p̄ctoꝝ suoz in articulo moꝝti. **¶** *Portulegū*
incipit Sic in visione ad moysen Et habet assisū cuꝝ bulla papali.

Sanctissimus dñs noster Alexander papa quartus confirmavit omnia pñilegia oꝝ dñi collata et vltra illa: qꝫ ipse canonizavit beatā clārā in die assumptionis dñe: ꝑcessit omnibꝫ visitantibus ecclesiās nostras in festiuitate et translatione eiusdē et in festiuitate et trāslatione beatorꝫ iꝛācisci Antonij de indulgētia

24

annos quadraginta. **P**rivilgium incipit. Quinq; prudentes **u**gines. Et habetur etiam cum bulla papali in assisio in monasterio mino ristarum.

Idem concessit oibus venientibus ad horas canonicas in ecclesijs fratru minoz per anni circulu diebus singulis centu dieru indulgentia. **P**rivilgium incipit. Sanctissimus ex altissimis co ditor. Et habetur perusij cum bulla papali.

Idem concessit omnib; fratrib; minorib; in quibuscunq; ecclesijs vl locis origerit pdicare: possint dare suis auditoribus indulgentia quadraginta dier. **P**rivilgium incipit. De segete euangelice messis. Et habet rome florentie et in alijs mult; locis cu bulla pali.

Idem concessit oibus qui receperint fratres minores itinerantes et in domib; suis ministraverint alimeta: solnerint nautu: passagia et alia pietatis obsequia dictis fratrib; exhibuerint. indulgentiam annoz quadraginta. **P**rivilgium incipit. Sicut summ; sacerdos abrahe. Et habet rome in couentu nro cu bulla papali.

Sanctissimus dñs noster **M**artinus papa quartus concessit oib; visitantib; ecclesias fratru minoz. **I**n festiuitatib; videlicet **M**atimitatis domini **C**ircucisionis **E**piphanie. et in festiuitatib; beate uginis marie et scroz **J**ohannis baptiste apostoloru petri et pauli et festiuitatibus sanctoz et sanctaz eiusde ordinis et eoz translatoib; de indulgentia annos qdraginta et duos decim quadragenas. **P**rivilgium incipit. **D**iuine largitatis immensitate pensata. Et habet rome et assisij cu bulla papali.

Idem concessit tam pcuratorib; q aduocatis in curis ta ecclesiasticis q civilib; q laborant p defensione ordinis nri et causarum nraru singulis annis indulgentia annoz centu. **P**rivilgium incipit. **O**perate vinea dñi sabaoth. Et habet Janue et mediolani cu bulla papali.

Idem dedit et concessit oib; xpifidelib; qui opere suoz manus ponunt adiutrices ad pstruendas sine resarciendas ecclesias et monasteria fratru minoz et oib; sepeliendis cimiterijs et claustris nris indulgentia annoz quadraginta. **P**rivilgium incipit. habetes in domino fiducia. Et habetur reate cum bulla papali.

Sanctissimus dñs noster **J**ohannes papa vigesim; scdus q beatu ludowicu cathalago scroz asseripsit: concessit oibus venientib; ad ecclesias fratru minoz. **I**n festiuitatib; dñi nri iesu cristi et beate marie uginis et bti iohannis baptiste. et scroz aploz beati francisci et scroz ordinis nri adiungens festum bti ludowici episcopi: indulgentia annoz qdraginta. **P**rivilgium incipit. **I**n splendorib; scroz. Et habet marilie cu bulla pali et tussuptu i mlt; locis

Sanctissimus dñs noster Nicolaus papa tercius cō-
cessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus
supradictis In privilegio iohannis vigesimi secundi indulgentias
annorum quadraginta et in alijs diebus p anni circuli centum dies et
porrigetibus manibus adiutrices dictarum ecclesiarum vel monasterijs totidem
privilegium incipit. **Sacro minorum ordine** Et habetur rome florentie
et Venecijs. **Idem** concessit omnibus qui moriuntur in habitu fra-
trum minorum et qui cum dicto habitu elegerint sepeliri remissionem
quarte partis omnium delictorum suorum. **Privilegium incipit.** Futuroz bo-
norum carismata Et habetur Janue cum bulla papali.

Sanctissimus dñs noster Clemens papa quartus.
concessit tam visitantibus ecclesias nostras quam morientibus in habitu vel
cum habitu fratrum minorum sepeliri elegerint. sicut dñs Nicolaus su-
pradictus remissionem quarte partis peccatorum. **Privilegium inci-**
pit. Romanus pontifex Et habetur mediolani et perusius cum
bulla papali.

Sanctissimus dñs noster Clemens papa quintus.
cōcessit ut bonifacius papa quartus. **Privilegium incipit** fides
et devotio Et habetur ferrarie cum bulla papali.

Sanctissimus dñs noster Urbanus papa quartus
confirmavit et cōcessit sicut dñs nicolaus supradictus. et domi-
nus clemens. et addidit omnibus visitantibus ecclesias fratrum minorum
in quadragesima indulgentiam quadraginta dierum. **Privilegium incipit.** Sicut exhibita nobis fides. Et habetur rome
et venetijs cum bulla papali.

Sanctissimus dominus noster Innocentius papa
sextus concessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum minorum
in festiuitatibus domini nostri iesu cristi et beate Marie virgi-
nis et sanctorum apostolorum et sancti Johannis baptiste et om-
nium sanctorum ordinis nostri indulgentias quadraginta annorum
et in quadragesima singulis diebus centum.

Privilegium incipit. Fructus vberes quos sacra parit minorum
religio. Et habetur rome cum bulla papali.

Sanctissimus dominus noster Bonifacius papa.
quartus Idem concessit sicut Innocentius papa sextus. **Privilegium incipit.** Absentes exercitijs. Bulla habetur Bononie
Verone et Mantue.

Sanctissimus dominus noster Bonifacius papa.

octauus concessit similiter sicut dñs Innocentius supradictus. **P**riuilegium incipit. Subsequentibus exercitijs puritatis. **E**t habetur Rome. verone. et mantue cum bulla papali.

Sancitissimus dominus noster **B**enedictus papa. undecimus concessit similiter vt Bonifacius supradictus et cōfirmant indulgentiā sancte marie de porciūcula declarando et cōfirmando ipsam datam esse a cristo viue vocis. **P**riuilegium incipit. fundamenta in montibus sanctis. **E**t habetur assisij cum bulla papali.

Sancitissimus dominus noster **N**icolaus papa quartus qui fuit de ordine fratrum minorū concessit ordini nostro oēs indulgentias datas a supradictis omnibus pontificib⁹. et addidit easdem indulgentias in festo angelorum et sanctorum quorū reliquie habentur in ecclesijs nostris. **P**riuilegium incipit. In cathedra preminentū pastoralis. **E**t habet rome cū bulla papali.

Sancitissimus dñs noster **G**regorius papa decimus concessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum minorum in p̄dictis festiuitatibus indulgentias annorū quadraginta: et in quadragesima diebus singulis dies centum. **P**riuilegium incipit. Manipulus vbertatis. **E**t habetur. Neapoli in conuentu sancte clare cum bulla papali.

Sancitissimus dominus noster **U**rban⁹ papa quintus concessit similiter vt dominus Gregorius supradictus et addidit remissionem quarte partis oim delictorū suorum his qui moriuntur in habitu nostro. **P**riuilegium incipit. Euangelici professores. **E**t habet Janue et in mōte pessulano cū bulla papali.

Idem concessit q̄ fratres minores non possunt interdici nec predicādo nec confessi fratribus possunt cogi a sacerdotibus parrochialibus reiterare confessionem. Quod et concessit Innocentius quintus. **P**riuilegium incipit. Quoniam abundauit iniquitas. **E**t habetur assisij cum bulla papali.

Idem concessit generali ministro et ministris prouincialibus in toto ordine suffragia indulgentiarum et orationū et beneficiorū spiritualium tam procuratoribus q̄ quibuscunq; deuotis p̄sonis et benefactoribus ordinis nostri. **P**riuilegium incipit. Beneficia sanctorum offitiorum. **E**t habetur Perusij et Marsilie cum bulla papali.

Idem concessit omnibus fraternitatibus et scolis que sunt et erūt in ecclesijs et locis nostris supradictis vltra ceteras supradictas dierum centum. **P**riuilegium incipit. Vinculo pacis. **E**t

*I de sepul Indu
in de
q̄ Benedict⁹ Cij
extra vagat q̄
incipit ius ciuitas
p̄lliguntur*

babetur **Sens** cum bulla papali.

Sanctissimus dñs noster Alexander papa quartus excommunicavit detrahētibz stigmatibus beati francisci et nō possunt absolui nisi per sedem apostolicā. **¶** **Privilegiū** est bononie et ferrarie et transumptū est in conventu **Aremone**.

Sanctissimus domin⁹ noster Alexander papa quintus qui fuit de ordine fratrum minorū confirmavit dicto ordini oīa privilegia suoz predecessoz et ultra hec concessit ecclesie sancti francisci de candia in festo eiusdem perpetuo duraturam indulgentiam a pena et a culpa. **¶** **Privilegiū** incipit. **Licet** is de cuius munere venit. **Et** habetur candie cum bulla papali.

¶ **Idem** concessit ut fratrū minorū predicatorē in proprijs ecclesijs non possint ab aliquo prelato ecclesiastico interdici. vel etiam confessis fratribz iterum eadē peccata presbitero parochiali confiteri non expedit. **Et** privilegio scz **Innocentij pape** quarti quod incipit. **Quoniā** abundavit iniquitas. et iohānis vigesimi sexti quod incipit. **Das** electionis. **Et** habetur perusij. et **Venecijs** et alijs plurimis locis.

¶ **Idem** in cimiterijs et ecclesijs fratrū minorū sepulture absque quocūqz contradictione habere et esse censent possint fratres libere et processionaliter cum incenso et cruce exire cantando siue legēdo officiū mortuoz qui apud illos elegerint sepeliri siue aliqua contradictione vel constitutione in contrariū. **¶** **Privilegiū** incipit. **Super** cathedra zc. **Nec** etiā in cimiterijs siue ecclesijs fratrum ullus ibidem audeat celebrare aut sepelire aut alia quēcūqz divina facere siue consensu ipsoz fratrū sub excommunicationis pena. **Et** habetur ex privilegijs scz **Alexandri pape** quarti. qd incipit. **Cum** a nobis petitur. **Et** **clementis** quarti quod incipit. **Virtute** conspicuus. **Et** **benedicti** vndecimi qd incipit. **Inter** cunctas. **Et** habetur **venetijs** assisij et alijs plurimis locis cū bulla papali.

¶ **Omnes** violantes et confringentes ecclesias fratrū minorū principes. nobiles. officiales. ciues. siue ecclesiastici siue ecclesiarum prelati qui se in causis fratrū minorū contra eos ingesserint et in eos manus iniecerint molestauerint vel angustias dederint: bona eoz retinuerint vel alia dona quevis attrectauerint excommunicatione late sentētie incurrant. **Et** si contumaces ab his nō desisterint: nō possunt absolui a summo pōtifice. satisfactione tñ damni dati siue calūnia phibita. **Et** habetur ex privilegijs **Clementis** quarti qd incipit. **In** quibusdā locis. **Et** **Nicolai** tercii qd incipit. **Exijt** q se miat. **Et** habet **venetijs** assisij et alijs pluris loci cū bulla papali.

¶ **¶**

Engla

Candia plena

*con vto
p paco*

7 p paco

Sanctissimus dñs noster **Johannes** papa vigesi-
mus secundus concessit vt Innocentius sextus. **P**riuilegium
incipit. Das electionis et habetur Venetijs et Assisij cum bul-
la papali.

Sanctissimus dominus noster **Alexander** papa.
quartus **Nicolaus** tertius **Innocentius** quartus. **Nicolaus** quar-
tus. **Alemandus** quartus. **Benedictus** vndecimus. Accesserunt a quarta
feria cinerum vsq; ad pascha inclusiue absq; alia solennitate et p-
dicatione venientibus ad ecclesias fratrum minorum semel in die cā
denotionis: de indulgentia quotidiana annos centum viginti duos
et dies centum septuaginta sex. Si aut ibidez predicatur secunda
feria. quarta et sexta feria: additur indulgentia annorum sedecim et
dierum viginti sex. Et sic ascendit cū prima annos centum triginta
et octo dies ducentos duos. **B**ulla habetur **Rome**.

Sanctissimus dñs noster **Sixtus** papa quartus qui
fuit frater minor concessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum
minorum et poirigentibus man⁹ adiutrices a sexta feria post tertiaz
dominicanam quadragesime vsq; per totā pasce resurrectionis pro
singulo die indulgentiā trium milium septingentorum decem et octo
annorum. et centum triginta dierum. Et hoc propter cōmunicationem
priuilegiorum fratrum heremitarum quam fecit iste papa **Sixtus**
Bulla habetur **rome**. et **ferrarie**.

Idem **Sixtus** papa quartus cōfirmavit omnia priuilegia or-
dini nostro indulta et concessit omnibus et singulis cristifidelibus
qui ecclesias et oratoria fratrum minorum in festo sancti **Francisci** vi-
sitauerint centum annos de indulgentia et totidem quadragenas.
Et in festo sanctorum **Antonij** de padua **Ludowici** episcopi **Bern-
hardini** **Sancte clare** et **sancte Elizabet** a primis vespers et p to-
tum diem ipsarum festiuitatum quinquaginta annos et totidem
quadragenas. et excommunicauit omnes locorum ordinarios seu
officiales vel alios cuiuscunq; conditionis existant persuadentes
vel per suadere facientes. aliquibus ne faciant elemosinas ipsis
fratribus minoribus seu alio quocunq; modo molestantes ipsos
fratres seu eorum bona detinentes.

Idem **Sixtus** papa quartus concessit omnibus celebrantibus
festum beati **Francisci** et vere penitentibus de indulgentia quin-
quaginta annos et totidem quadragenas. **P**riuilegium incipit
Preclara sanctorum merita. et habetur **rome** cū bulla papali.

Idem **Sixtus** papa quartus mandat et pcepit q oēs morientes
cū habitu sancti **Francisci** vel tertij ordinis eiusdē debēt prorsus
in ecclesia ipsorum fratrum sepeliri nec talem habitū habere possunt

Indie inest
vss ad pascha
c. duos et 22
Disq. 1770

vi ff. p. m.
393 d. m. r. y.

Francisci
Ludowici
Bernhardini
Sancte clare
sancte Elizabet

festi-
San. Pa.
c. m.

celebrantib.

X

¶ sine licentia ipsorum fratrum prout continetur in eadem bulla.

¶ Idem papa Sixtus concessit fratribus minoribus quod possint et valeant omnia sacramenta fratribus tertij ordinis sancti francisci ministrare: et penitus sub cura ipsorum fratrum minorum ipsos fratres tertij ordinis posuit. ut patet per bullam que habetur apud reuerendissimum patrem generalem. et transsumptum habet parme.

¶ Idem Sixtus papa quartus concessit fratribus et sororibus tertij ordinis ut gaudere possint libertate et immunitate ecclesiastica ut persone religiose: precipiendo comitatibus: potestatibus officialibusque civitatum et locorum sub excommunicationis pena late sententie ne eisdem supradictis fratribus vel sororibus gravamina aliqua libertati ecclesiastice contraria officiales inducere presument. Bulla habetur regij et transsumptum parme.

¶ Privilegium incipit Ad futuram rei memoriam sacrosancta.

¶ Idem Sixtus concessit quod ipsi fratres possint et valeant personis eisdem fratribus confessis omnia sacramenta ministrare. si rectoribus se difficiles reddiderint seu maliciose se distulerint.

¶ Idem papa concessit ut ipsi fratres corpora mortuorum eleuare. et ad eorum ecclesias sepelienda deferre possint. si presbiteri de eleuatione requisiti quocumque modo recusauerint.

¶ Idem papa precipit omnibus et singulis ecclesiarum rectoribus quod non debet exigere nec petere quartam ab ipsis fratribus qui modo libet eneniret. quouis modo in communi vel in particulari: directe vel indirecte.

¶ Idem papa Sixtus et innocentius octavus concedit ipsis fratribus minoribus et eorum ecclesiis omnes et singulas gratias concessiones et indulgentias. peccatorum remissiones immunitates. exemptiones. facultates privilegia et indulta spiritualia et temporalia qualiacumque sint: heremitarum sancti Augustini et carmelitarum ac servorum sancte marie Transsumptum est in conventu bononie.

¶ Postremo quia predicatorum et minorum fratrum predictorum ordinum professores pro fidei catholice dilatatione incrementum et defensione continue et indefesse laborant. vel eorum exemplari vita in predicationibus verbi dei audientia confessionum: sana doctrina assidua sacrarum litterarum instructione et deuota diuinorum officiorum celebratione: in hereticorum extirpatione aliisque innumeris et pijs operationibus. pre ceteris ordinum mendicantium professoribus: fructus in ecclesia dei salutare copiosius attulerunt. hac tenus et continue afferre non cessant atque illaturos in futurum deo propitio spe firma tenemus. ¶ Et propterea conuenit. ut ipsi pre ceteris ampliores fauores. et gratiarum prerogativas a prefata

q ex de p'mile ist
r in plauaz
5 de q'st. b
r vt p'mile gra

q de p'm. r et q
p'm. religio. r de

q de p'm. d. d. d.
r de

q de p'm. d. d. d.
r de

*Indulgentias
heremitarum
et minorum
ordinum*

herem. ord.

sede recipiant et repetant aliorumque ordinum mendicantium indulgentias et privilegia apud sedem prefatam gaudeant ne illis inferioriores esse videantur. omnes et singulas gratias concessiones indulgentias et peccatorum remissiones exemptiones facultates privilegia et indulta spiritualia et temporalia. qualiacumque sint heremitarum sancti augustini et carmelitarum ac servorum beate marie fratrum ordinibus et illorum ecclesiis oratoriis et domibus prioribus fratribus et sororibus: conversis et oblatis: ac utriusque sexus personis de penitentia nuncupatis a predecessoribus nostris romane ecclesie pontificibus predictis. et a nobis et ab alijs auctoritatem habentibus. Que omnia ac si nominatim exprimerentur haberi hic volumus pro sufficienter expressis coniunctim vel divisim in generali vel in communi concessa eisdem et eorum cuilibet predicatorum et minorum fratrum ordinibus. domibus ecclesiis. oratoriis. Generali ministro prioribus et ministris provincialibus. conventualibus prioribus guardianis sororibus oblatis. conversis. et utriusque sexus tercij ordinis seu de penitentia nuncupatis. et alijs eorundem ordinum personis de novo concedimus. et in eis locum habere volumus. ac si eisdem nominatim directe et expresse concessa fuissent Mandantes etiam motu scientia et auctoritate predictis ut dum privilegiorum. indulgentiarum. prerogativarum. concessionum. executionum. immunitatum. facultatum. et indulgentiarum dictorum fratrum heremitarum sancti augustini. carmelitarum et minorum ordinum adducerentur vel exhiberentur eadem fides indubia adhibeatur tam in iudicio quam extra iudicium et alijs locis quibus opus fuerit. ac si pro et in favorem dictorum ordinum ecclesiarum domorum et fratrum predicatorum et minorum a sede apostolica emanassent: inhibentes descripti ipsi locorum ordinariis sub interdicto ingressus ecclesie et suspensionis a regimine et administratione suarum ecclesiarum ac provincialium ecclesiarum regimibus et alijs quibuscumque sub excommunicatione late sententie et privatione eorundem provincialium ecclesiarum. et omnium aliorum beneficiorum ecclesiasticorum qui obtinet Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre approbationis. constitutionis concessiois. largitionis. indulgentiarum. voluntatis ademptionis. statuti. mandati. decreti. inhibitionis. et derogationis infringere vel ei ausu temerario contrarie Si quis autem hoc attemptare presumpserit: indignationem omnipotentis dei et beatorum petri et pauli apostolorum se noverit incursurum. Datum Rome apud sanctum petrum Anno incarnationis dominice. Millesimoquadringentesimo septuagesimo nono Septimo Kalendas augusti pontificatus nostri Anno octavo Transsumptum est in conventu Bononie.

Summa Indulgentiarum omnium festivitatu

supradictarum scilicet domini nostri ihesu christi et aliorum seu etiam sancti patris. francisci necnon sanctorum sanctarumq; eiusdem ordinis annos quinq; centum et quadraginta octo et dies ducentum sexaginta. Et venientibus alijs singulis diebus annos quadraginta et dies tricentum. Et in diebus quadragesime annos tria milia octo centum et quinquaginta septem et dies ducenti et septem. Summa summarum omnium indulgentiarum Anni. quatuor milia quatuorcentum et quadraginta septem et dies triginta sex. Vide alibi et nota bene quia hic non sunt omnes indulgentie et privilegia. Laus deo et gloriose virgini marie atq; beato patri nostro seraphico et patriache sancto francisco.

*Non quidam sed
omnes festivitatu*

*per quadraginta
quidam*

Retus episcopus servus ser

uorum dei Ad perpetuam rei memoriam Regimini vniuersalis ecclesie meritis licet insufficientibus disponere domino prefidentes curis purgemur assiduis: ut iuxta credite nobis desuper dispensationis officium quieti subditoz quorumlibet presertim sub religionis habitu studio vacantium pie vite in quoz utiq; prosperitate reficimur. Augi quantum nobis ex alto concedit sollicitudinis studio intendamus: et ut ea pro diuini cultus et religionis incrementum aiarumq; salute a predecessoribus nostris Romanis pontificibus proinde facta sunt sublati ambiguitatibus que exinde emeruisse noscuntur: in sua integritate persistant nostri ministerij partes interponimus efficaces. Dudum siquidem ac felicitis recordationis. Eugenio papa iij. predecessore nostro littere emanarunt tenoris subsequents.

Eugenius episcopus servus seruorum dei Ad perpetuam rei memoriam: licet debitum pastoralis officij omnibus regulari vitam professis ut in suis conseruentur privilegijs nos reddat fauorabiles et benignos: ad sacrum tamen ordinem fratrum minorum quoz preclara religio veluti ager fertilis in domino multiplices atq; vberes fructus animarum ad laudem dei et fidei incrementum semper attulit et offert quottidie verbo et exemplo in populo cristiano dirigentes precipue velut ipsius pater oculos mentis nostre digni censemus et debiti ut ipsum ordinem eiusq; in odore suauitatis altissimo deseruietes personas in suis privilegijs presertim per Romanos pontifices concessis debite conseruemus. ac illa ne de eorum robore nullatenus hesitari valeat apostolice confirmationis munimine roboremus. Nunc est quod nos dilectorum filioz guilhermi de cassali generalis ministerii ordinis et fratrum predictorum supplicationibus inclinati: litteras quasdam felicitis recordationis.

Clementis pape quarti predecessoris nostri dicte ordini cōcessas
quaz tenorem de verbo ad verbū inferius describi fecimus: ac oīa
et singula in eis contenta pro ipaz subsistentia firmiori auctorita-
te aplice ex certa scientia tenore p̄sentū cōfirmam⁹ et presentis
scripti patricinio cōmunim⁹ Tenor vero predictaz liay sequitur
et est talis.

Clementis episcopus servus servorum dei **D**ilectis fi-
liis generali et provincialib⁹ ministris ac vniuersis fratrib⁹ ordi-
nis fratrum minorū salutē et apostolicaz bene. Virtute conspicuos
sacri vsi ordinis p̄fessores qui contemplationi celestīū seruenter
innigilant: et pie vite studio sine intermissione desudant: decet per
aplice circūspectionis auxiliū sic provide dirigi et sollicitē cōsue-
ri vt alicui⁹ p̄re textu callūnie nullū interne pacis excidiū nullūq⁹
religiosi status p̄ferant detrimentū: sed in his robur et vigorē ha-
beant: per que circa cultū diuini nomis deuotis et quietis mentis
bus inualescant. Hinc est qd cum sicut nobis exponē curauistis
tu fili generalis minister ⁊ predecessores tui iuxta eiusdē ordinis
p̄suetudinē obseruatā hactenus et a sede aplice tolleratam statim
postquā electi scdm̄ p̄dicti regulā et p̄stitutiones ordinis extitissē
fratrum ipsius curā gesseritis ministerij officitū plene ac libere in
omib⁹ exercentes. Idemq⁹ fratres vobis deuote et humiliter obe-
dierint et intenderint reuerenter: et in eadē regula sit expressus vt
generalis minister qui pro tpe fuerit a ministerij officio amoueri
valeat a provincialib⁹ ministris et custodib⁹ in generali capitulo
congregatis. Nos volentes ambiguitatē scrupulū in hac parte
de virtutis cordib⁹ amputare: ac ordinem ipsū a sede approbatū
eadem honestate floridum p̄clarum scientia et virtute secundum
privilegia apostolice gratie attollere: singulari vestris supplica-
tionibus inclinati deuotiōi vestre vt successores tui filij generales
ministri qui erūt pro tpe statim postquā electi secundum regulam
et cōstitutiones fuerint supradictas eoipso veri eiusdē ordinis ge-
nerales ministri effecti curam animarum fratrum ipsius ordinis
plene habeant et libere gerant: ipsosq⁹ fratres auctoritate p̄pria li-
gere ac soluere necnon in eodē ordine agere valeant: que ipsi mi-
nistri et diffinitores ad hoc electi iuxta predictas constitutiones
eiusdē ordini et fratribus secundū deū viderint expedire: aliasq⁹
possint officium ministerij licite in omnibus exercere. Idemq⁹
fratres tibi generali ministro et successoribus ipsis deuote ac hu-
militer obediant et intendant. Et prefati successores et tu general
minister a puicialib⁹ ministris et custodib⁹ scdm̄ regulā ⁊ p̄stitutiones

ipsius ordinis absolui et amoveri possitis: auctoritate aplice in-
 dulgemus ratū habentes et firmū quicquid sup̄ premissis per te ge-
 neralis minister dictosq; p̄decessores fr̄es diffinitores factū: et
 observatū est hactenus cōcessa tibi exequēdi officiū ministerij quo
 ad premissa oīa et alia libera facultate. In electionib⁹ quoq; gene-
 ralis et p̄vincialiū ministroꝝ ipsius ordinis fratrib⁹ q̄ debēt electi-
 onem huiusmodi celebrare: cū eos frequēter de remotis partibus
 oporteat convenire: t̄p̄s sup̄ hoc a iure statutū non curat nec ipsi
 in hac parte iure huiusmodi coarcent. Custodes v̄o et guardiani
 qui sc̄dm statuta eiusdē ordinis aliter quā p̄ electionē instituuntur
 post ipsaz institutionē seu p̄visionē de ipsis factā curā aīaz fratꝝ
 sibi subditoꝝ ipsi⁹ ordinis habeāt ipsosq; ligare ac solvere possint
 iuxta ipsius ordinis instituta. Fr̄es autē de ordine vestro quos
 sc̄dm p̄stitutiones ipsius ordinis cōventibus v̄ris deputandos
 duxerit in lectores sine cuiusquā alteri⁹ licentia libere in domib⁹
 predicti ordinis legere ac docere valeāt in theologica facultate:
 illis loci excepti in quib⁹ viget studiū generale: ac etiam quilibz
 in facultate ipsa docturus sollemniter incipere consuevit. Et quia
 p̄hibēte regula vestra nulli fratri vestroꝝ est licitū populo p̄di-
 care nisi a generali ministro vestri ordinis examinatus et appro-
 batus fuerit et sibi p̄dicandi officiū ab ipso cōcessū: Nos p̄ dic-
 torum fratriū laborib⁹ et periculosis discursibus evitādis necnon
 ut aīaz salus possit inde facili⁹ puenire sup̄ p̄hibitione huiusmodi
 opportune p̄visionis remediū apponentes ut singuli p̄vintiales
 ministri in suis p̄vincijs cū diffinitorib⁹ in p̄vincialibus capi-
 tulis congregatis: fr̄es in sacra pagina eruditos examinare ac
 approbare: et omnis officiū p̄dicationis deū habēdo p̄ oculis cō-
 mittere valeant: sicut ex forma regule minister poterat generalis
 plena auctoritate presentū cōcedim⁹ facultatē. Et q̄ eiusdē or-
 dinis fr̄es de locis ad loca ipsi⁹ ordinis sepius transmittantur
 p̄pter qd̄ stabile et p̄petuū in certis et determinatis eiusdē ordinis
 domibus non faciunt mansionem Quia etiam bonos et idoneos
 ac approbatos a vobis fr̄es facitis ad ordines promoueri in
 locis quoq; in quib⁹ degitis liceat vobis ordinandos fr̄es eis-
 uīdem ordinis quibuscūq; malueritis catholicis antistitib⁹ com-
 munionem et gratiam apostolice sedis habentibus p̄sentare ip-
 sisq; pontificibus p̄sentatos a vobis fr̄es sine qualibet exami-
 natione per eosdē pontifices facienda et absq; omni promissione
 vel obligatione ipsorum ordinandorum fratriū ad ordines pro-
 moveri. In locis quoq; in quibus degitis liceat vobis habere ora-
 toria in quibus cum altari portatili possitis missaz solēnia et alia

ministri abso-
 luto.

temp⁹ electi-
 ois nō currit

lectores theo-
 logice

de officio p̄-
 dicandi.

de ordinādis

**De altari po-
tati.**

**De interdic-
to.**

**De famulis
ordinis et p-
curatoribus.**

**licet ab excō-
cat? elemos-
nam petere**

**De absolutio-
ne ab ex cō-
satione et in-
terdicto.**

diuina officia celebrare: ac etiā ecclesiastica recipere sacramēta. Cū autē generale interdictū terre fuerit in ecclesijs et oratorijs vestris ac alijs quibuscūq; cum ad loca peruenieritis ecclesiasticos suppo-
sita interdicto clausis ianuis interdictis et excōmunicatis ex-
clusis nō pulsatz campanis et tubmissa voce liceat vobis celebra-
re diuina et ecclesiastica recipere sacramēta: dūmō cāz non dederit
interdicto nec ptingat id vobis spēaliter interdicti: nisi ecclesie et
oratoria eadē fuerāt specialiter interdicta. Hijs vero qui in vris
inimorant obsequijs cūcta libere ministrare possint ecclesiastica sa-
crāmēta et ipsos cum decedēt in vris cimeterijs sepelire. Si qñ in
terris in quibus residetis vel earz psonas excōmunicationis seu
interdicti sentēcias contigerit p mulgari pueri in vris seruitijs
deputati negotiorz quoq; vroz pcuratores et operarij q in vris
locis eoz opibus psonaliter cōtinuo institerint: huiusmodi sentēcie
obnoxij minime habeant: ibiq; possint audire diuina iuxta formaz
que ipsis locis in eo casu a sede apostolica est concessa: nisi eisdez
causam dederint vel excōmunicari specialiter seu interdicti cōrige-
rit eosdem. Et q; vos extremā paciētes pro xpī noie paupertatez
exhortationis pio studio bonis potiora dirigitis et errātes in rec-
titudinis semitā laudabiliter reuocatis: cōcedim⁹ vt in excōmu-
nicatoz teris libere amozari et ab eis tūc et etiā qñ p ipas vos
transire cōtingerit neccāria vite deposcē ac recipere veleatis. De
neralis quoq; et singuli puintiales ministri necnon et vices vestras
custodes in puintijs et custodijs sibi cōmissis pdictis fratrib⁹ cō-
stitutis ibidē necnon et fratrib⁹ alijs eiusde ordinis interdum ad
eos declinantib⁹ vnde cūq; absolute et dispensatiōe indigentis
bus: siue priusquā intrauerint ordinem siue post casibus excesses-
rint p quibus excōmunicationis vlt interdicti aut suspensionis
incurrant sententias a iure vel iudice generaliter p mulgatas et
huiusmodi sentētis innodati aut in locis suppositis ecclesiastico in-
terdicto diuina officia celebrantes vel suscipientes ordines sic li-
gati notā irregularitatē incurrūt: absolutiōis et dispensatiōis be-
neficiū valeāt impartiri: nisi adeo fuerit grauis et enormis excess⁹
qđ sint ad eandē sedē merito destinādi. Fratres etiā vři quos pro
tpe vos generalis et puintiales ministri necnon et vices vestras
gerētes ac etiā custodes in prios habueritis pfectores absoluti-
onis et dispensatiōis bñficiū vobis cū expēdierit valeāt impar-
tiri iuxta formā pcessiōis sup absolutiōe et dispensatiōe fratruz
eiusde ordinis superius vobis facte adhuc volentib⁹ vro aggre-
gari collegio qui suspensionis et interdicti vel excōmunicatiōis
sententijs a iure vel iudice p mulgatis generaliter sunt ligati ab-
solutiōis beneficiū obseruata forma canonica impartiri ipsosq;

fratres recipere ac eos qui post assumptū habitū vel professionē
emissam recoluerint se talib⁹ in seculo fuisse sententijs innodatos
scdm formaz ipaz vos generalis et puinciales ministri et prefati
custodes ac vices vras gerentes valeatis absoluerē et cū irregu-
laribus dispensare si forsan talibus innodati sententijs vel in locū
interdicto suppositis diuina psumpserit officia celebrare vel or-
dines receperint: ita tamen qd si aliq ex huiusmodi eisdē sententijs
ppter debitū sint astricti satisfacciant vt tenent. Volum⁹ aut nris
lomin⁹ qd postquā fuerint absoluti huiusmodi volētes aggregari
collegio supradicto nisi mox ordinē intrauerint etiā si sup hoc in-
ducie eis a prelatis eiusde ordinis cōcedatur eo ipso in pūstinas
sententias a quib⁹ eos totaliter absoluti pgerit relabant. Ceterū
vestra discretio caute prouideat vt aplice sedis aut legatorum et
ordinarioz locoꝝ in absolutionib⁹ huiusmodi scandalū emittet. Porro
quieti vre puidere volētes quod per litteras aplice sedis aut le-
gatoꝝ seu subdelegatoꝝ ipsius cōueniri a quoquā minime valeat
et quod ad pecuniā colligendā cogi non possitis inuiti p litteras
ipsius sedis de cetero inpetrādas quodq null⁹ vrm correctionis
seu visitationis vel inquisitionis officii monasterij vel ecclesijs
seu quibuscūq psonis impendere et ad cognitiones causarū cita-
tiones pūi et denūciationes sententiarū interdicti et excomunica-
tionū pcedere aut recipē curā monialū seu religiosaz quarūlibet
psonaz teneat p aplicas lras ipetratas et ipetrādas in postez nisi
huiusmodi apostolice littere de hoc indulto et ordine vestro expssaz
fecerint mentionē auctoritate vobis aplica indulgemus. Cōcedi-
mus etiā vt ad visitandū aliqua monasteria monialū cuiuscūq
ordinis vel ad audiendū pfectiones eaz cōpelli aliquaten⁹ nō pos-
sit ad recipiendū cōmissiones causarū seu lras executiones vl
alia contingencia causas ipas per lras prefate sedis in qbus non
facta fuerit de indulgentia huiusmodi mentio spēalis siue per le-
gatos vel delegatos ipsius vel etiā per quoscūq. Nullus insuper
Archiepūs vel epūs: nullusq alius patus ecclesiasticus nec eorū
vicarij vl officiales ad portandū seu deferendū lras vel erequens-
dum ac denūciandū sententias contra principes seculares: cōmu-
nitates: populos seu quoscūq bñfactores vestros nullusq dele-
gatus vel ordinarius index ad faciendū citationes vel commissi-
ones recipiendas siue quod sint in causis aliquibus assessores seu
ad lites aut controuersias contingencia in causis qui coram ipsis
tractantur quempiam vestrum cōpellere valeant sine predictē se-
dis mandato vel licentia spēali expressam faciente de hac indul-
gentia mētionē: nec quisq vrm parere: vl intēdere teneat sup his
monitiob⁹: mandatis aut iussionib⁹ eorundē aut facere vl unplere

intrantes or-
dines possunt
absolui vt su-
pra.

Nullus pla-
tus pot fratri-
bus picipere.

**Fratres p[ro]la-
tis deputati
subiciunt cor-
rectio[n]i ordi[n]is**

**Minister po-
test renocare
inquisitores.**

**F[ra]tres sine lice[n]-
tia n[on] exeant
ordinem.**

quod in hac p[ar]te duxerint inuigendū Ceterū generalis et p[ro]uincialis
ales ministri et ipsor[um] vicarij illos ex fratrib[us] de quib[us] auctoritate
litterar[um] sedis aplice vel legator[um] ipsius archiepiscopis et episcopis
ac alijs quibuscūq[ue] p[ro]uincialis eritit vel in poster[um] cōtingent p[ro]u-
deri corrigere ac etiā non obstante contradictione aliqua possint
ad suū ordinē renocare: nec p[er] l[ic]entias eiusdē sedis seu legator[um] ipsius
iam obtentas vel de cetero obtinēdas aliquos de fratrib[us] ipsi[us] ordi-
nis prefatis archiepiscopis et episcopis aut alijs teneant in so-
cios deputare: nisi dicte littere aplice obtinende de indulto huius-
modi et ordine ip[s]o expressaz fecerit mentionē: et alias id honesta-
ti ordinis et illor[um] saluti viderint expedire Nullus autē legat[us] nisi
de latere n[ost]ro missus auctoritate l[ic]entiar[um] sedis aplice sp[eci]alē de hoc in-
dulto et ordine v[est]ro nō facientū mentionē: nullusq[ue] prelat[us] nec
aliqua p[er]sona religiosa vel secularis de fratrib[us] eiusdē ordinis ad
sua seu ecclesie negocia procurandū: vel secū manendūz aliquos
assumere valeant nisi quos generalis: et p[ro]uincialis minister ip[s]i
s[ibi] tanq[ua]m idoneos et discretos sibi dixerint assignādos quos etiā
subiacere volum[us] ordinis discipline Illos vero ordinis fratres
qui ad p[re]dicandum crucē vel inquirendū cōtra p[er]nitentia[m] hereticā
seu ad illa huiusmodi negocia sūt vel fuerint vbiq[ue] a sede aplice
deputati Tu fili generalis minister tuq[ue] successores remouere seu
renocare et penit[us] transferre ipsosq[ue] q[ui] sup[er] sedeant iugere aliosq[ue]
substituere cū expedire videritis libere ac licite valeatis: et in eos
si contrauerint censurā ecclesiasticā exercere: ac q[ui]bet minister
prouincialis vel eius vicari[us] eiusdē ordinis ad ip[s]um in sua p[ro]uincia
circa fratres ipsius ordinis q[ui]bus ab eade[m] sede similia p[re]ce-
rit etiam illa cōmitti facere possit non obstantib[us] aliq[ui]bus l[ic]entis vel
indulgentijs aplice impetratis vel etiā in posterū impetrandis
qui de hoc nō fecerint mentionē Inhibem[us] quoq[ue] ne quis post p[re]-
fessionem in ordine v[est]ro factam sine generalis vel p[ro]uincialis sui
licentia discedat ab ip[s]o discedentez vero absq[ue] cautione litterar[um]
alterius ip[s]or[um] pretextu alicui[us] p[ri]uilegij aplice sedis null[us] audeat
retinere Nō si forte retinere p[re]sulerit vobis generalis et p[ro]uincia-
lis ministri dumtaxat licitū sit in ipsos discedentes fr[atr]es sententiā
excommunicationis promulgare Si vero aliqui de fratribus v[est]ri
ordinis post obtentā licentiā a sede p[re]dicta aut a vobis ad religio-
nem aliā transeundi infra duos vel tres menses se ad illā religio-
nem sue saluti p[ro]p[ri]ā non tulerint et ipsius nō susceperint habitū
regularem licitū si vobis generalis et p[ro]uinciales ministri ac vi-
ces v[est]ras gerentes p[er]tra ipsos tanq[ua]m contra alios ordinis v[est]ri
apostasas procedere s[ecundu]m q[uo]d honestati ipsius ordinis viderit[ur] expe-
dire Illud idē intelligi volum[us] de illis q[ui] post susceptionē habu[er]unt

alterius religionis infra tempus probationis in illa professione facta
 inde presumpserint resilire apostatas quoque vestri ordinis excō-
 municare: capere: ligare: incarcerare: et alias subdere discipline
 rigori positus per vos ac etiā alios in quocūq; habitu eos cōrige-
 re inueniri: inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secu-
 laris inhibemus etiam ne fratres quos ab ordine vestro pro suis
 culpis per generalem seu prouincialem ministros aut custodes ex-
 pelli contigerit vel qui egressi fuerint proprio suo motu predicare:
 confessiones audire seu docere psumant: nisi ad alium ordinem in
 quo licite huiusmodi exercentur officia: transierint de vestra vel
 dictorum ministrorum licentia speciali. Quod si forte ipsi cōtra huius-
 modi inhibitionē vřā aliqd sup̄ premissis temere attemptare p̄-
 sumpserint ministri ac custodes et eorum vicarij in illos quos infra fines
 suarū prouinciarū et custodiarū iuxta consuetudines ordinis vestri
 districtus inuenerint talia psumentes monitiōe pmissa auctorita-
 te vřā excōicationis sententiā valeant pmulgare. Electos autē de
 ordine vestro vel egressos q̄ a receptiōe in eodē ordine suis cul-
 pis exigentib⁹ reddiderint se indignos: et alios fratres eiusdem
 ordinis ex rōnabili causa ad quoscūq; ordines approbatos p̄ter q̄
 ad bēi augustini tēplariorū hospitaliorū et aliorū religiosorū arma
 portantū ad vitandū occasionē euagandi generales et prouincia-
 les ministri cū suis testimonialib⁹ lris auctoritate vřā licenciādi
 liberā habeāt facultatē. Nos em̄ districtius inhibem⁹ ne tales ad
 alium ordinē aliter transire vel aliqui eos recipere seu retinere p̄-
 sumant absq; licentia speciali sedis aplice faciente de hoc plena-
 riam mentionē. Inhibem⁹ etiā vt nulli siue extra ordinē cōstitut⁹
 habitū: aut ita p̄similē qd̄ p̄ter cū frater minor credi possit defer-
 re liceat absq; mādato sedis aplice speciali. Et vt dicta inhibitiō
 maiorē consequat̄ effectū statuim⁹ vt hij: qui habitū vřm vel sibi
 predicto modo consilēz deferre p̄sumperint ad deponendū ipsum
 p̄ diocesanos locorū cū a vobis requisiti fuerint monitiōe pmissa
 vel censura ecclesiastica appellatiōe postposita cōpellant. Ceterū
 cū hūilitas vřa sibi de latitudine orbis terre nihil p̄ter domos et
 ortos cū v̄gultis premiorū obtentu celestīū duxerit reseruandū:
 nos pie volentes q̄ illorum fructus integre vestre paupertatis
 vsibus applicent vt de dictis ortis v̄gultis vřis nulli decimarū
 teneamini exhibere vobis auctoritate presentū indulgem⁹ distri-
 ctius inhibentes: ne quis a vobis de premissis aliquid exigere vel
 extorquere presumat. Quia vero nōnulli vestre religionis habitū
 assumētes diuersis personis q̄ sciri et inueniri nō possunt interdū
 aliqua bona restituere teneantur vobis mistro et custodibus ac

De apostat⁹.

Null⁹ potest
 habitū ordi-
 nis deferre nisi fra-
 ter ordinis.

fr̄es nō sol-
 uant decimas
 de suis pres-
 dijs.

De sepultura

De sepul. s. 95

**Quib' possunt
fratres p'iteri**

**In nullo dio
celanis tenen
tur fratres**

**De quibus ba
ri debz cano
nica portio**

De sepul. s. 95

vicarijs predictis cōcedim' ut singuli v'rm in locis sibi cōmissis bona ipsa in pios v'os cōvertere valeāt put scdm deū viderint ex pedire Sepultura qz in ecclesijs v'ris cōcedim' et eaz liberā esse censem' ut eoz deuotioni et extreme volūtatī q se illic sepeliri de liberauerit nisi ex cōmunicati aut interdicti aut etiā publice vsu rarij fuerint null' obstat salua tñ iusticia eccl'iaz illaz a quibus corpa mortuoz assūmunt districti' inhibem' ut nulli religiosi v' seclares vobis inuitis aliquo z corpa defūctorū in v'ris cimiterijs sepelire aut in eccl'is v'ris missaz solēnia vel p'iaab' eoz q ad lo ca v'ra tumultandi feruūt ibidē exequias celebrare sine v'ro assensu et volūtatē p'sumant Inhibem' insup vniuersis fr'ibus v'ri ordi nis alqs eoz nisi neccitatē urgente articulo alijs quā p'lati p'ctā sua p'iteri p'sumat vel alijs eiusdē ordinis sacerdotib' h'm reglā et ipi' ordinis instituta Vniuersis aut eccl'iaz p'lati et alijs inhi bemus ne p'ssiones v'ras vobis inuitis audire vel p'pellere vos ad sinodos seu cōuocationes suas accedere vel cū eis extra ciui tates vel intra p'cessionaliter exire aut suis p'stitutiōib' subiacere vel capitula scrutinia et inquisitiones in loc' v'ris vel alibi de vob facere aut fidelitatē iuramēto firmatā et manualē obedientiam a ministris custodib' vel guardianis v'ris erigere aut de ipsoz in stitutione v' de stitutione siue de statutis v'ri ordinis se aliquaten' intromittere seu phibere ne ad ciuitates vel villas vbi religiose ac honeste morari possit a poplis euocari audeat accedere ibiqz p v'ris v'sib' cōstruere edificia seu eccl'ias oratoria aut in accede tes frēs seu in p'struētes h'mōi vel receptatores ipsoz ex cōdicatio nis snias ferre p'sumat Concedim' qz vobis de his qui in orna mentis vel pro eis aut liberis fabrica luminaribus anniuersario Septimo vicesimo Tricesimo aut alijs ad p'petuū cultū diuinū seu pro p'cantijs aut victu ad sustentationē v'raz vel indumētis necnō pro annuis censibus redimēdis ad quorū solutionē aliqui dom' vestro ordini obligate noscunt et de domib' p'dijs et ortis alijsqz loc' vobis h'm instituta v'ri ordinis opportunis aut de his qui pro huiusmōi domib' p'dijs ortis et locis euentes vobis le gantur dūmō p'missa nō cōuertantur in vsus alios. h in illos dū tarat pro quibus relinquūtur aut alios etiā q in hac p'ssione vel indulgentia p'tinēt nulli canonicā iusticiā aut portionē aliq' te neamini exhibere Et ne q's a vob v' vltiaz executiōib' volūtatū seu decedētū heredib' de p'missis aliqd exigere vel extorquere p sumat districti' inhibemus adhuc liceat fr'ibus v'ri ordinis cū de prioribus locis suis ad alia loca se trāsserūt tā edificia seu oēz edi ficioz materiā locorūqz dimitūt dedicat eccl'is dūtarat exceptē quā libros calices et paramēta secū ad alia loca trāsserre ac edifi

**Approbatio
et confirmatio**

**Declaratio de
altari portatili.
De tempore
interdicti.**

*q. de sen. ex. p. 1. f. 1.
in q. de sen. ex. p. 1. f. 1.*

Nos igitur qui dicti ordinis fratrum minorum in qua
generalis ministri fugebamus officio dum ad cardinalatus honorem
assumpti fuimus et personarum eius status prosperum et tranquillum propter
vberes fructus quos ordo ipse multa refulgens gloria meritorum et
gratia redolens sanctitatis in agro ecclesie militantis in propaga-
tione religionis et fidei orthodoxe hactenus produxit utiliter et
producit ac in futurum et productum spe firma tenemus palmites so-
los a mari usque ad mare et etiam ad barbaras extendendo nationes
intensis desideramus affectibus Clementis et Eugenii predictorum ac
aliorum predecessorum nostrorum qui ordinem predictum fratribus minoribus alijs varijs
privilegijs non immerito decorarunt vestigijs inherentes motu
proprio non ad eorundem dicti ordinis fratrum minorum predecessorum vel alie-
rius pro eis nobis super hoc oblate petitionis instantiam sed de nostra
mera voluntate et deliberatione et ex certa nostra scientia predictas cle-
mentis et alias quorumcumque aliorum romanorum pontificum predecessorum
nostrorum litteras dicto ordini fratrum minorum et illis domibus et personis
suis in genere sub quocumque forma verborum concessas quas ac si de
verbo ad verbum una cum predictis litteris Eugenii predecessoris pre-
fati pontificis inerte forent haberi volumus pro expressis ac omnia et
singula in illis contenta auctoritate apostolica tenore presentium appro-
bamus et robur perpetue firmitatis obtinere debere decernimus ac pro
potiori cautela omnia et singula per Clementem ac Eugenium aliosque pre-
decessores predictos in eisdem litteris pro et in favorem dicti ordinis fratrum
minorum quolibet ordinata statuta decreta concessa et indulta fieri
et servari debere auctoritate motu et scientia predictis de novo ordi-
namus statuimus atque decernimus ac eidem ordini minorum illiusque
domibus et personis concedimus et indulgemus Et quia sicut accepimus
nosque ipsi experientia didicimus in minoribus constituti prefati ordi-
nis curam gerentes circa litteras et privilegia huiusmodi nonnulla dubia
postmodum sunt exorta habita super illis consideratione decenti motu
auctoritate et scientia filijs litterarum eiusdem Clementis predecessoris in
ea parte in qua concedit dicti ordinis personis ut liceat eis in lo-
cis in quibus degunt habere oratoria et in eis cum altari portatili etiam
tempore interdicti ianuis clausis excorcatas et interdictis exclusis mis-
sarum sollemnia et alia divina officia celebrare Et quod eorum infirmos
obsequijs censuris generaliter promulgatis non ligentur cum con-
tingat eos per sepe requiri et extra oratoria super huiusmodi altari
portatili celebrare divina officia et ad illam interdicti tempore tertij ordinis
sancti francisci de penitentia nuncupati fratres et sorores ac suos
et illo rum procuratores admittant extendentes Concedimus eisdem fra-
tribus ut non solum in oratorijs et locis in quibus degunt sed etiam in

quouis alio loco congruenti et honesto possint sup altari portari:
 eiusmodi missas et alia diuina officia libere et licite celebrare ex
 ceptis ecclesijs ab ordinarij iurisdictione nō exemptis. quotiēs id
 eisdē fratrib⁹ per ordinarios ex causa contigerit inhiberi Et vt li
 ceat eis tpe interdicti fratres et sorores dicti tertij ordinis beati
 francisci de penitentia nuncupati: necnō ipsorū fratrum minorū ac
 fratrum et sororū dicti tertij ordinis et moniales sancte Clare procu
 ratores et negocia gerentes vtriusq; sex⁹ admittere ad diuina. p
 terea qz idem clemens pdecessor in dictis suis litteris generali et
 puincialibus ministris et eorum vicarijs ac custodibus absol
 uendi frēs eiusdē ordinis necnō fratribus dicti ordinis quos ipsi
 ministri vicarij et custodes habuerint p tpe in confessores absol
 uendi ipsos ministros vicarios et custodes ab excessib⁹ et cēsūre
 nisi talia cū eis desup dispensandi facultatē concedit et ppter ea q
 sint destinādi per sepe reuocet in dubiū vt absoluentiū et absolue
 dorū dispensantiū et dispensatorū pro tpe puritati conscientie cō
 sulam⁹ declarā⁹ hereticos relapsos scismaticos: et q lias aplicas
 falsificassent: aut ad infideles phibita detulissent dūtaxat ad sedes
 aplicā merito destinādos Reliquis vero oib⁹ etiā simonie prauis
 tate qualitercūq; irritatis posse per illos quib⁹ inibi conceditur
 absolutiois et dispensationis beneficiū et gratiā iuxta casu exis
 gentiā impartiri Nam vero ptē liarū eiusdē Clementis pdecessor
 ris in qua sepulturā in ecclesijs fratrum dicti ordinis liberā eē voluit
 salua iusticia ecclesiarū a quibus corpa mortuorū assumunt Decla
 rantes libertatē hmoi intelligi debere etiā quo ad hoc vt frēs ipsi
 nullius super hoc petita licentia prochias in quib⁹ corpa pdicta
 forent euz cruce pcessionaliter ingredi ac corpa ipsa lenare: et ad
 eorū ecclesias sepelienda deferre possint vbi hoc fieri consuet im
 foret. et presbiteri de relevatione requisiti id facere recusarent nec
 cogantur inuiti etiā ptextu cuiusuis cōsuetudinis ipsi vlt defūctorū
 consanguinei illa ad prochiales ecclesias aut alia loca deferre et cū
 illis vel sine imbi celebrare vel celebrari facere pro eisdē defunctis
 aliqua diuina officia ante vel post sepulturā eorundē: iusticiā aut
 ecclesiarū a quibus corpa ipsa summūtur iuxta eiusdē Clementis
 pdecessoris voluntatē saluā esse debere decernimus: eo casu quo
 dūtaxat apud loca ipsorū fratrum corpa ipsa sepeliūtur Si vero non
 apud eos s; alios medicantiū ordinū pfectores corpa ipsa cōtinge
 ret sepelire ex his q ad frēs pdictos apud quos tūc corpa ipsa non
 sepelirentur de bonis defū. torū quodolibet obueniet quouis pticu
 lari vel vniuersali titulo directe vel per obliquū nullā canonicam
 aut prochialem portionez dare teneantur nec similiter aliqua portio

Declaratio q
sint ad sedem
apostolicam
destinandi.

q vti

Declaratio
de sepultra

De sepul
 dūtaxat

Declaratio
de sepultura

De iusticia
ecclesiarum
et canonica
portione.

De sepul
 dūtaxat

**De decimis
legatorum**

**De decimis
papalibus**

**Nullo modo
pnt frs excō
municari quā
vis cā p quos
vis prelatos
ecclesiasticos.**

Debeat que ad certos et determinatos vs eisdē fratrib⁹ vel eorū
domib⁹ in gñe aut specie etiā de bonis eorū quorū cadauera apud
eos contigerit sepeliri: nec etiā in casibus in quibus p eiusdem
Clementis et aliorū pdecessorū nrorū specialia priuilegia fratres
ipsi ab huiusmodi solutione quarte sunt exempti: nec aliquo casu
de candelis qui ad manus fratrib⁹ danē quarta aliqua quolibz de
trahatur. in reliquis vero casib⁹ q̄ in pmissis in quib⁹ quarta ipsa
soluēda veniret et cōuentiōes si qui sint inter fratres p̄dictos et
locorū ordinarios ac aliorū rectores innite laudabiles et honeste
in posterū obseruentur. Et si forte contingat p nos vel sedē aplicā
de pie legatis dispositis et relictis in genere vel in specie decima
vel alia portio seu quota alteri pie vel non pie cause ex quavis cā
hactenus concessa foret: aut in posterum concedi et solui: aut dari
mandari contingeret fratres p̄dictos et illorū dom⁹ ac eis legata
et relictā: aut alias in eorū fauorē disposita in concessione et man
datis huiusmodi decernim⁹ et volum⁹ non includi: nisi de ipsis et
p̄nti decreto ac volūtate nra nō p generales clausulas q̄ etiā spe
ciales mentionē importare viderent: sed vera et specifica mentio
fiat in eisde⁹ Indultū vero eiusdē Clementis pdecessoris de deci
mis non soluēdis ad quēcūq; bona dictorū fratriū et quascūq; de
cimas etiā: quas vulgo papales appellat: et aplicā sede p xpiane
fidei defensione aut alijs imminētib⁹ p sepe necessitatib⁹ indicit: et
quēcūq; alia onera a motu et sciētia p̄dictis extendimus: decernē
tes ipsos fratres minores etiā si per quoscūq; exemptos et men
dicantes solui mandarent cum quib⁹uis de rogatorijs et fortio
rib⁹ clausulis ad illarū solutionē non tenere: et in illarū solutiōe
cessando censuras et penas aliquas non incurrere: nisi p̄ntib⁹ nō
per generales aut alias clausulas spēales mentionē importantes
sed alias sit derogatū specificē eay de verbo ad vbi in sermo tenore
Et ne p̄textu constitutionis Innocenciū pape quarti pdecessoris
nostri q̄ incipit Volētes locorū diocesani et alij ordinarij et alij q̄
cūq; in psonas aut locū fratriū p̄dictorū contra eiusdem Clemē
tis pdecessoris in fine litarū p̄dictarū ordinatiōez sibi quicūq;
iurisdictionē aut superioritatē vendicare p̄sumāt district⁹ inhibe
mus ne quispiā absq; dicte sedis spēali cōmissiōe aut auctoritate
in psonas: domos et loca dicti ordinis fr̄ū minorū: vtpote priorū
exemptarū: aliquā excōmunicationis: suspēsiōis et interdicti senten
tias sp̄cialiter vel generaliter quodolibet p̄mulgare: aut in perso
nas: domos et loca huiusmodi aliq̄ p̄minetia: superioritatē et iurisdic
tionē quodolibet exercere p̄sumāt: etiā rōne contract⁹ vel delicti
seu rei de qua agerē vbiq; in eatur cōtractus cōmittat delictū
et res ipsa consistat Decernimus quoq; ex nunc quascūq; excō

De capellano
no gerente cur
raz aiaz in ec
clesijs
De dispensa
tione irregu
larium.

X
De apostata
et hanc q. d.
in delictis
nulli irregularitate

Thom. d. 27 q. 1
in v. a. h. q. 1
p. 1. m. d.

Ad inquisito
res pnt pces
dere cōtra as
serētes q cō
fessi frīb itez
tenent pfiteri

communicatio
pnilegioz or
dinū pdicato
rum et mior

capellani p eos pro eoz nutu ponendū et amonendū curā hmōi
exercē: qui q̄dū capellanat^r hmōi funget officio: ac si dicti ordi
minoz pfflor existat dictoz frī minoz libertate et exemptione
fruat^r ecclesie vero p̄dicte et illoz bona illa qua dom^r fratī dicti
ordinis p̄rogative letēt^r Et vt dicti ordinis pffloribz oīno va
gandi tollatur occasio et ad apostolicā sedem recurrendi subtra
hatur proposse necessitas generali: et prouincialibz ministris dicti
ordinis pro tpe existentibus et illoz vicarij dispensandi cum
dicti ordinis minoz pffloribus defectu nataliū ex adulterio:
sacrilegio: incestu: et quouis alio nephario et illicito coitu pueni
ente patientibus: necnon cū his qui ex quauis causa: p̄ter q̄ homi
cidij volūtarij bigamie et mutilationis mēbroz irregulares forēt
postq̄ ordinē ipsū pfflori fuerint: vt defectu et irregularitate hmōi
non obstante irregulares ipsi ad quoscūq̄ etiam sacros ordines
pmoueri: et in illis etiā altaris misterio ministrare: et tam ipi irre
gulares q̄ defectū natalium patientes predicti ad quēcūq̄ admi
nistraciones et officia dicti ordinis eligi: recipi et assumi illaq̄ ge
rere et exercere libere et licite valeāt: motu: scientia et auctoritate
predictis concedim^r per p̄ntes Rursus intellexim^r q̄ et si bone
memorie Iohannes papa. xxiij. p̄decessor noster illoz opinionem
qui asserēbant q̄ confessi fratribz predicti ordinis et alioz ordi
nū mendicantium ad audiendas confessiones iuxta iurisdipos
sitionem deputatoz pro tempore tenebantur eadē peccata reca
tori eoz parochialis ecclie iterū cōfiteri reprobauerit Et deinde
prefatus Eugenius p̄decessor reprobationem huiusmodi appro
bauerit contra talia asserentes tanq̄ de heresi suspectos p̄ locoz
ordinarios inquiri et procedi mandauerint: ac successiue pie me
morie Nicolaus papa quintus similiter p̄decessor noster gesta in
premissis ab eisde Iohāne et Eugenio p̄decessoribz robur ppetue
firmitatis obtinere debere decreuerit: nihilomin^r adhuc nonnulli
eoz inherentes proterue: opinionē p̄dictā: et desuper factos dāna
tos et male sonantes ac reprobos articulos veros esse affirmare
nō verent^r: vt taliz p̄supuosa temeritas tanto minus inualescat
quanto plurimū erit superiorū correctioni subiecta concessam cō
tra tales per eiusde Eugenij p̄decessoris litteras locoz ordina
rijs facultatē ad inquisitores heretice prauitatis extendimus ac
volum^r q̄ inquisitores ipsi quicūq̄ fuerint eadem qua ordinarij
contra tales auctoritate fungantur. Postremo cum predicatorū
sicut et predicti mior ordinū pfflores p̄ fidei catholice dilata
tione continue indefesse laborent: fructusq̄ offerant in ecclesia
dei salutare. e. propterea fuerint varijs p̄sedem predictam
Opnilegijs decorati: vt quos par labor pariaq̄

merita pingit: paria pingat privilegio et favores eisdem ordinis minorum
professoribus: ut concessis fratribus predicatoribus et eisdem predicatorum ordinis
fratribus ut promissis aut alijs concessis predictis fratribus minoribus: pri-
legijs: indulgentijs. gratijs. favoribus et indultibus: tam spiritualibus quam temporalibus
a predictis et alijs romanis pontificibus predecessoribus nostris et
alijs auctoritate habentibus quod omnia ac si noiatim exprimerent haberi vo-
lunt hic per premissis et nostre approbationis munimine solidamur ac decer-
nimus robur perpetue firmitatis obtinere: potiri et gaudere possint et
debeant perpetuis futuris temporibus in omnibus et per omnia seculorum et sine ulla
derogatione perinde ac si quod unus ex ordinibus predictis sunt processa utriusque si-
mul noiatim processa fuisset aut concederent in posterum: et quod de multo
generaliter et provincialibus prioribus dicti ordinis predicatorum ac monas-
terij monialium sub eorumdem fratrum predicatorum cura: et secundum ipsius ordi-
nis predicatorum instituta viventium sunt statuta in generali et provin-
cialibus ministris et vicariis dicti ordinis fratrum minorum et monas-
terij monialium dicti ordinis sancte clare et minoritarum: et sancti Da-
miani nuncupatarum et econtra censeant esse statuta: districti inhibe-
mus eisdem locorum ordinariis sub interdicti ingressus ecclesie et suspen-
sionis a regimine et administratione suarum ecclesiarum ac provincialium
ecclesiarum rectoribus: et alijs quibuscumque sub excommunicationis late-
sententie et privationis earundem provincialium ecclesiarum ac omnium aliorum bene-
ficioz ecclesiasticorum quod obtinent: necnon inhabitationis ad illa et alia
in posterum obtinenda penis eo ipso per eos qui contra fecerint incurrere
diximus: ne ordines predictos fratrum predicatorum et minorum: et illorum domos et
professores preter aut contra predictorum Clementis aut Eugenij predictorum
et aliorum quorumcumque predecessorum nostrorum et presentium litterarum nostrarum tenorem
inquietare seu molestare: et eos aut testamentorum vltimarumque voluntas-
tuz executores et heredes predictorum seu quoscumque alios directe vel in-
directe ad solutionem alicuius quartie provincialis seu canonice vel alia-
terius portionis seu oneris et ad faciendum celebrari aliquod officium
in eorum ecclesijs vel alibi: dum apud ipsos fratres decedentium cadavera
cumulant ante vel post eorum sepulturam cogere: nec confessis dictis
fratribus predicatoribus et minoribus per tempore eucharistie seu extreme unc-
tionis sacramenta sine rationabili causa denegare vel illorum exhibitionem
maliciose differre: aut eorum provincialibus ne dictis fratribus presteant
prohibere vel persuadere: nec etiam ad promissa seu aliquod promissorum auxilium
prestitum vel favorem dare directe: vel indirecte quocumque presumant. Et
nihilominus cuilibet in dignitate ecclesiastica constituto et metropoli-
tane. vel alterius cathedralis ecclesie canonico per universum urbem
qui desuper per dictorum ordinum priores aut guardianos et fratres: ac
illoz seu ad commodum eorum romane ecclesie syndicos desuper requisitus
fuerit per apostolica scripta in solidum mandamus quatenus per se vel alium

**Communica-
tio privilegio-
rum ordinum
predicatorum
et minorum.**

**Dene prelato-
rum et aliorum
turbantium**

*De sepul-
cristis etc.*

vel alios pmissa ubi et quoniam opus fuerit solenter publicantes: et eisdem
fratrum predicatorum et minorum ordinibus et illorum domibus ac presen-
sibus in pmissis efficacis defensionis presidio assistentes faciant
eos pacifica possessione vel quasi privilegiorum et concessionum huiusmodi
gandere: non permittentes eos seu testamentorum executores et heredes
predictos contra illorum tenorem per ordinarios et rectores predictos: aut
quoscunque alios indebite molestari: aut eis gramina: iniurias atque
dama inferri seu quolibet irrogari etiam summarie et de plano sine
streptu et figura iudicii: sola facti veritate inspecta contra quoscunque
cuiuscunque qualitate vel conditionis existant et quacunque ecclesiastica
etiam parochiali archiepiscopali et episcopali vel mundana forent
dignitate et exemptione muniti: in quibuscunque causis per eos mo-
nendis quacunque ratione vel causa que excogitari possit eis mini-
strent iusticie complementum exequendo quod per eos fuerit ordinatum
et illos quos censuras et penas predictas incurrisse constiterit
illos irritos esse declarent ac faciant et mandent interdictos suis
pensos et excoicatos publice nuntiari et ab omnibus artibus evitari
et legitimis super his haberi servari processibus illos quotiens opus
fuerit iteratis vicibus aggrare percurrant. **C**ontradictores auctori-
tate nostra appellatione postposita conspescendo invocato ad hoc si
opus fuerit auxilio brachii secularis. **N**on obstantibus constitutioni-
bus recolende memorie Bonifacii pape. viii. quibus cautum est ne quis
extra suam civitatem et diocesim nisi in certis et exceptis casibus et in il-
lis ultra unam diem a fine sue diocesis ad iudicium evocet seu ne iudi-
ces a sede apostolica deputati extra civitatem et diocesim in quibus
deputati fuerint contra quoscunque procedere aut alij vel alijs vices
suas committere presumant et de duabus dictis in concilio generali
necnon qui incipiunt super cathedram Bonifacii: et dudum wiennensis con-
cilij ac recolende memorie Alexii pape iii. etiam predecessoris nostri liis
alijsque aplice ac etiam provincialibus et sinodalibus concilijs editis
specialibus vel generalibus necnon Actonis et Octoboni olim in regno
Anglie aplice sedis legatorum constitutionibus ecclesiarum quoque ac lo-
corum quorumlibet statutis et consuetudinibus et inter quoscunque
dictorum ordinum fratrum predicatorum et minorum professores ac locorum
ordinarios seu rectores predictos initis et conclusis ac hactenus ob-
servatis pactis et conventionibus etiam iuramento confirmatione aplice
vel quavis alia firmitate roboratis. **N**ecnon omnibus et singulis
que Clemens et Eugenius prefati in predictis eorum litteris
voluerunt non obstare contrariis quibuscunque: quibus omnibus
illa ac si de verbo ad verbum infererentur et derogatoriis de-
rogatorias clausulas in se continerent presentibus pro expressis habē-
tes: illis alias in suo robore permansuris quo ad premissa specialiter

ter et expresse derogam? Aut si patriarchis archiepiscopis et rec-
toribus prefatis seu quibuscumque alijs communiter vel diuissim a sede pre-
sata indulgenti existat quod interdicti suspendi vel excommunicari aut extra
vel ultra certa loca ad iudicium euocari non possint per litteras apostolicas non
facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto homini
mentionem et qualibet alia dicta sedis indulgentia generali vel speciali
ali cuiuscumque tenoris existant per quam presentibus non expressam vel
totaliter non insertam effectum earum et concessam eis iurisdictionis
executio impediri posset quodolibet vel differri et de qua cuiuscumque
toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Nos cum ex
nunc illa et quecumque alia que in futurum per nos vel sedem apostolicam quomo-
dolibet concedi statui decerni vel ordinari contingerit contra Alema-
nis et Eugenij aliorumque predecessorum predictorum et presentium litterarum
huiusmodi tenorem necnon secus super his aliquamquam quavis auctori-
tate scienter vel ignoranter attemptari contingerit irrita et inania
nulliusque roboris vel momenti esse decernimus. Et quia difficile foret
presentes litteras ad singulas prouincias originaliter destinare vo-
lumus et dicta aucte decernimus quod transumpti earum manu notarii
publici et curie causarum camere apostolice aut alicuius episcopalis vel
archiepiscopalis sigillo inunitis ea prorsus in iudicio et extra ubicumque
exhibita vel ostensa fuerint fides adhibeatur ac si originales lit-
tere forent exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino hominum liceat
hanc paginam nostrorum approbationis constitutionis ordinationis statuti
decreti concessionis indulgentie voluntatis applicationis inhibitionis ex-
tensionis solidationis mandati et derogationis infringere vel etiam
ausu temerario perturbare. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indig-
nationem omnipotentis dei et beatorum Petri et pauli apostolorum eius se noverit
incursum. Datum rome apud sanctum Petrum Anno incarnationis
domini Millesimoquadringentesimo septuagesimoquarto. pridie
Kalendas septembris pontificatus nostri Anno quarto.

De transump-
tis quibus fides
adhibeatur.

Dictus episcopus seruus seruo-
rum dei Ad perpetuam rei memoriam. Dum fructus vberis que
sacri ordinis fratrum minorum professores circa propagationem
religionis et fidei in agro militantis ecclesie per incrementa temporum mag-
nis laboribus crebris vigilijs et indefesso animo produxerunt hactenus
producant ac in futurum producturos esse spe firma confidimus:
diligenter attendimus dignum censemur et congruum ut in his
que illorum prosperitates et comoda concernere possent eos be-
nignis fauoribus persequamur. Dudum siquidem felicis recordationis

Martinus papa quartus predecessorum nostrorum cupiens honesta adhibere res
in media quibus dicti ordinis pura observantia in suo vigore serua
retur et ut fratres eiusdem ordinis exclusis quibuscumque sollicitudine
dinibus liberius et quietius dinis vacarent obsequiis ac offerentiis
et donantiis aut in ultima voluntate relinquentiis dicto ordini seu
illius fratribus aliquid propter dei pia intentio non fraudaret Romana
quoque ecclesia ad quam omnium rerum mobilium et immobilium quibus fratres
ipsi ut possunt ius proprietates et dominium nullo medio pertinet. et ad
quam fratres ipsi quotiens necessitas ingruerat vel utilitas persuade
bat recurrere soliti erant a cura et sollicitudine providendi eorundem
fratrum necessitatibus relinqueretur: necnon hereditum et executorum pia
voluntatum defunctorum et negligentium obviaret. ipsique fratres secundum
modos premissos et licitos: relictis sibi elemosinis gaudere valerent
per quamdam suam litterarum apostolicarum auctoritate et de potestate plenitudine
voluit: statuit et decrevit quod speciales persone per generale ac provincialia
les ministros ac custodes dicti ordinis noverint in premissis adminis
trationem legitimam: generale et liberam dicta auctoritate gerere
et veri legitimumque administratores: iconomi: syndici et actores
essent: ac res ipsas et eorum precursum: predictasque elemosinas nomine ipsius
romane ecclesie recipere: et in ipsorum firmitate utilitates prout eisliceret
ex regula vel eius declaratione sicut et quando ab eisdem generali et aliquo
ex provincialibus ministris custodibus in provincia vel custodia sibi de
creta vel ab eisdem fratribus de ipsorum generalis vel provincialis ministri
ac custodis assensu forent requisiti convertere possent et deberent cum
plena generali et libera potestate petendi: exigendi: recipiendi: alie
nandi: transigendi: paciscendi: pueniendi: compromittendi: enuntiandi
refutandi: quietationem faciendi: copandi: agendi: defendendi: ac in
animam eorum de calumnia et de veritate dicenda iurandi et cum libere alter
ius generis iuramentum prestandi cum illis et contra illos quibuscumque
res mobiles et immobiles aut precursum earum vel relictas elemosinas fra
tribus in testamento occuparet vel violenter auferret: siue contra volun
tatem fratrum quolibet detineret. Et generaliter in omnibus causis pro rebus
et locis huiusmodi ad ipsarum romanarum ecclesiarum spectantibus ipsorum fratrum
usu processis: necnon pro immunitatibus libertatibus: iuribus privilegiis
et indulgentiis eorum siue cuiuslibet dationis aut cautionis onere prefata
auctoritate in iudicio et extra plenam generale et liberam potestatem ha
berent. Concessit quoque eisdem generaliter et provincialibus ministris necnon
custodibus plenam generalem et liberam potestatem personas huiusmodi que non essent
de dicto ordine pro singulorum locorum indigentia noverint et personas eas
dem ac earum quamlibet revocandi et eorum loco alias subrogandi vel
noverint per supradictum modum notationis quotiens opportunum foret

qui eandē in p̄dictis vel filijs haberēt p̄tātē et deinde pie memo-
rie Martin⁹ papa quir⁹ et p̄decessor n̄r per alias l̄as suas p̄cessit
p̄fato ḡnali donec aliud p̄ sedē aplicā foret ordinatū facultatē cō-
cedendi p̄curatorib⁹ domoz et locoz dicti ordinis pro tpe existē-
tibus vt possessiones et bona quecunq̄ mobilia et immobilia ac
annuos p̄uentus hacten⁹ p̄fato ordini et ei⁹ cōnētib⁹ relicta: et in
postez relinquēda: aut alijs noib⁹ acquisita vice et noīe romane
ecclesie recipere tenere et possidere: ac ip̄oz fruct⁹ reddit⁹ ⁊ p̄nēt⁹
petere exigere et p̄cipere: ip̄osq̄ in cōmodū et vtilitatē ip̄oz fratru
conuentuū et locoz eorundē et alias in vsus eius q̄bus relicta et
deputata foret d̄statar: ⁊ de ip̄oz fr̄m cōsilio requisitione et assensu
cōuertere ⁊ exponere possent et deberēt prout in singulis dictozū
p̄decessoz l̄is h̄mōi pleni⁹ cōtineb⁹. Cū autē sicut exhabita nob̄ in
sup̄ pro pte dilecti filij zaneti de vtino dicti ord̄is ḡnalis ministri
et theologie p̄fessoris petitio cōtinebat nosq̄ etiā dū in minorib⁹
constituti ipsi⁹ ordinis generalis m̄stri fungeremur officio expe-
rientia cōprobanim⁹ dicti ordinis fr̄s d̄no benedicēte pullulaue-
runt: q̄ p̄pter eoz multiplicationē fr̄gescēte nōnunq̄ erga eos in
nonnullis mundi partibus fidelīū charitate ex incerta mēdicitate
et minnt⁹ elemofinis se sustētare: et illis q̄ sacre theologie studijs
vt eoz ingenia roze sapientie illustrata incultos ad fertiles ac⁹ di-
rigere possent operā p̄bent neccāria m̄strare structuras ac edifi-
cia domoz dicti ordinis p̄seruare nō possūt illaq̄ plurimū ad ruti-
nam tendere dinoscant et a nōnullis reuocet in dubiū: an persone
p̄eodē ḡnālē et p̄uintiales m̄stros ac custodes iuxta l̄as p̄fati
Martin⁹ quarti p̄decessor n̄r p̄ tpe noiare hereditates in quib⁹
dom⁹ seu fr̄s dicti ord̄is aut domoz eorundē eccl̄ie v̄l capelle aut
picture seu fabrice instituunt vel substituiuntur: et q̄ ad eos si capa-
ces forent alias deuoluerent petere cōseq̄ et habere possint nomie
p̄fate romane eccl̄ie ⁊ bona hereditatū earundē v̄dere: et in vs⁹
licitos eorundē fr̄m cōuertere valeāt iuxta p̄dictaz l̄az p̄tinentiā
fueritq̄ p̄pterea pro parte dicti zaneti de vtino nob̄ hūiliter sup̄-
plicatu vt volūtātē: statutū: decretū et cōcessionēs ac q̄scūq̄ alias
l̄as a sede aplicā circa p̄missa dicto ordini p̄cessas ac in illis cō-
tenta dicta p̄decessoz pro illoz subsistētia firmiori n̄re approba-
tionis munimine roborare ac alias p̄dictoz fr̄m neccitatib⁹ opo-
portune p̄uidere de benignitate aplicā dignaremur. Nos igit̄ p̄-
fati ordinis q̄oim conditori gratissim⁹ est. et pie deuotioni fidelīū
accept⁹. vt illius p̄sonaz quaz p̄dicationib⁹ verbi: et euangelice
veritatis sacrozūq̄ eloquioz explanatione cōsilijs ⁊ charitatis
admonitionib⁹ fideles ip̄i circa aīaz suaz salutē magna cōmoda
consequuntur statū p̄sper et felicē intensis desiderijs affectantes

11
necnō pias decedentū: quorū ampli⁹ nō redit arbitriū voluntates
executioni mādari. Et ex eis que diuine ppiciationis intuitu pia
largitione fidelium concedunt structurās et edificia domorū dicti
ordinis ac studiū sacre theologie in ordine p̄dicto manu⁹ teneri: et
eiusdē ordinis p̄fessorib⁹ h̄mōi studio vacare volentib⁹ v̄eid cō
mode facere possint subueniri: cristiane reipublice p̄maxime vtile
ac necessariū fore: ac inter summe meritoria ac deo fore grata opa
non immerito cōmūerari posse et debere putari h̄mōi supplicatio
nibus inclinati p̄dictas et quorūcūq; aliorū Romanorū pontifi
cum: etiā p̄decessorū n̄forū et p̄sertim recolendē memoriē Euge
nij pape quarti circa p̄missa dicto ordini similiter concessas l̄ras
ap̄licas et in eis contenta dicta auctoritate ap̄lica et ex certe scia
ac de plenitudine p̄tatis supradicte p̄sentium tenore approbamus
ac robur p̄petue firmitatis obtinere et obseruari debere decerni⁹:
et nihilo⁹ volū⁹: ac eisdē auctoritate: scientia et p̄tātē plenitudiē
statuim⁹ et ordinam⁹ q̄ de cetero p̄petuis futuris t̄pib⁹ institutio
nes substitutiōes: relicta: legata: donationes inter viuos et causa
mortis alieq; pie ⁊ nō pie dispositiones quecūq; quocūq; nomīe
nuncupent: tā sup̄plices et pure q̄ cōditionales et modales fr̄es
et domos dicti ordinis ip̄arūq; domorū: eccl̄ias capellas: pictu
ras et fabricā seu illoz cōmodū et fauorē quodolibz cōcernentes
hacten⁹: facte: et in postez p̄petuis futuris t̄pib⁹ faciende: etiā si
in t̄pe institutionū: substitutiōnū: relictōz fidei cōmissorū: legatorū
donatiōnū aliarūq; dispositionū h̄mōi fr̄es ipsi in quorū fauorem
emanarēt nondū ordinē p̄dictū ingressi forent eisdē Romane ec
clesie et de illa ordini et fratrib⁹ ac loci eorūndē facte eē intelligā
tur et eūde plenariū forciant effectū quē sortirent si noiatim et ex
p̄ste p̄fate romane eccl̄ie et de illa ac in ei⁹ fauorē facte forent ne
possint p̄textu in capacitatē eorūndē fr̄m quouis mō de invalidi
tate notari. hereditates v̄o que eisdē fratrib⁹ si in secl̄o forent ab
intestato p̄ferent p̄fate romane eccl̄ie q̄ ipsoz fratrū locū quo ad
hoc teneāt deferant: ip̄a quoq; romana eccl̄ia quo ad hereditates
et bona q̄ ordinē ip̄m ingrediētes sub cōditione mortis eoz sine
filijs restituere grauati sūt filioz locū teneāt sicut tenēt monaste
ria ppriū habentia in communi: si tales grauati illi ingressi forent
Adq; eadē romana eccl̄ia: et pro ea illi⁹ syndici iuxta l̄rarū p̄dic
tarū Martini quarti p̄decessoris n̄ri p̄fati tenore pro t̄pe noiatim
in substitutiōib⁹ relictis legat⁹ donatiōib⁹ alijsq; pijs et nō pijs
dispositiōib⁹ p̄dictis: necnō ex illis q̄ ab instato p̄fessoribus dicti
ordinis si capaces forent deferentur hereditatib⁹ et bonis q̄ ingre
dientes ordinē ipsū sub conditiōe mortis eoz sine alijs restituere
grauati sunt id totū petere cōsequi et habere possint ac si institut⁹

tionibus: substitutionibus relictis: legatis: donationibus aliisque dispositionibus
huiusmodi in ipsius romane ecclesie utilitatem nominatim emanassent vel
emanarent ipsique ab intestato hereditates ipsi romane ecclesie sine
ipsius fisco delatate forent. et quod retinerent filii talium de restituendo sub
conditione mortis sine filijs granatorum non extarent habeant quoque
syndici prefati circa premissa parem: quam idem Martinus quartus
predecessor eos habet voluit circa in eisdem litteris suis contentam
facultatem. Volumus tamen quod bona que eos nomine eiusdem romane ec-
clesie premissarum et preteritum litterarum tenore vigore consequi contigerit
iuxta earundem tenorem alienare: et in usus licitos earundem firmi et per-
petui in fabricam et restaurationem structurarum et edificiorum domorum
fratrum earundem: necnon manutentionem studij sacre theologie et stu-
dentium in illa sustentatione convertere debeant et teneant de consilio
et assensu fratrum et capituli conventus vel loci cui tali relictis et le-
gata sunt auctoritate dicti generalis vel ministerii provincialis etiam
accedere. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis
ac dicti ordinis regularibus institutis et illorum declarationibus necnon
iuramento confirmatione apostolica vel quavis alia firmitate roborata
statutis consuetudinibus: ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam nostre approbationis decreti:
voluntatis: statuti et ordinationis infringere: vel ei ausu temera-
rio contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit: indignationem
omnipotentis dei: et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit
incursum. Datum rome apud sanctum Petrum Anno incarnationis
domini millesimoquadringentesimo septuagesimo primo. Pri-
die Kalendas Martij Pontificatus nostri Anno primo.

In dei nomine amen. Hec est copia cuiusdam bulle
papalis reperte in archino ecclesie sancti Francisci de Assisio facte
more romane curie et cum cordulis campane et cum plumbo pen-
dente in quo sunt duo capita videlicet sancti Petri et sancti Pauli
litteris appositis vice sancti Petrus sancti Pauli et circuncirca sunt
quod plura puncta. Et ab alio latere dicti plumbi sunt infrascripte littere
Clemens papa quartus et circuncirca similiter sunt puncta: non vi-
ciat: non cancellate. Sed propter omni defectum et suspicionem careres
Cuiusquidem bulle tenor talis est videlicet.

Clemens episcopus servus servorum dei. Dilectis filiis
magistro et fratribus ordinis predicatorum necnon ministro generali ordinis fratrum
minorum salutem et apostolicam benedictionem. Obtentum divini nominis cuius cul-
tui sub sacre vestre religionis observantia studet: mente devotissima de-
suare votis vestris libenter annui: et petitiones vestras in his que digne depos-
cunt: favorabiliter exaudim. Ex parte siquidem vestra fuit propositum coram nobis

Quod nonnulli plati clerici et laici in diuersis mundi partibus possidenti
asserentes vos mundo fore mortuos nec valentes proprium possidere
vos occasione huiusmodi a quibuslibet successioibus excludere moluntur.
Quare pro parte vestra fuit nobis humiliter postulatum ut ne contingat vos
propter huiusmodi presumptionem talium apud incurrere nocumētum congruum
remedium adhibere paterna diligentia curaremus. Nos itaque vestris
petitionibus benignius attendentes auctoritate apostolica declaramus
Quod vos in temporalibus bonis in quibus succedere in seculo existē-
tes licite possitis succedere et bonorum ipsorum possessionem apprehendere
ac vendere libere bona ipsa eorumque precium in utilitatem vestram conuer-
tere put vobis melius videbitur expedire. Vniuersas autem interdicti
suspensionis et excommunicationis sententias quas contra presentis de-
clarationis tenorem per quemcumque ferri contigerit decernimus irritas et
inanes. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre declarationis
ac constitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis
autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei et beatorum
Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datus perusii sedo
idus. februarii. pontificatus nostri Anno primo.

Suprascriptam copiam ego Johannes leo de marcellinis de aniliana
publicus imperiali auctoritate notarius fideliter extraxi a quodam
transumpto concessio per venerabiles religiosos conventui fratrum minorum
rum de securia prout inveni et hic me subsignavi cum signeto meo
manuali in talibus consuetum in testimonium omnium premissorum.

In nomine domini amen

Noverunt vniuersi et singuli presentes litteras: sine presentis publicum transump-
tum instrumentum inspecturi: visuri lecturi: pariter et audituri. Quod
nos iohannes prioris decretorum doctor Basilice beate marie maio-
ris de urbe canonice scriptissimi domini nostri pape Apellanus ipsiusque et
eius camerarii necnon curie causarum camere apostolice generalis auditor
et ad venerandi fratris Mathei de nouaria ordinis fratrum minorum de
observantia et totius ipsius ordinis familie cismontane procuratoris et
promissarii instantia et requisitione omnes et singulos sua communiter
vel diuini interesse putantes eorumque procuratores si qui tunc erant
in romana curia pro eisde ad videndum et audiendum litteras sanctis-
simi in christo patris et domini nostri domini Sixti diuina providentia pape. iiii.
infrascriptas transsumi et exemplari et in publicam transumpti formam
redigi mandari nunciusque ordinariam auctoritatem per nos ut moris est in-
terponi vel dicendum et causarum siquid habebat rationabile quare premissa
fieri minime debebant allegari per edictum publicum in valuis sancti celsi

de dicta vrbe propter seriales generales iam dictas vt moris est
affixū citari mandauim⁹. et feci⁹ ad certū pemptoriū terminū cō
parendū videlicet ad diē et horā infrascriptis. Quib⁹ aduenien
dis cōparuit corā nobis in iudicio p̄fatus frater Matheus p̄cu
rator et cōmissarius et l̄as apostolicas eiusdē dñi n̄ri pape vera
bullas plūbeas cū filiis sericeis rubei croceiq; coloris vt moris est
bullatas sanas et integras p̄ eū corā nob̄ p̄ntatas transumi et exē
plari ac in publicā formā redigi per nos instanter postulauit Tes
nor vero litterarum p̄dictarum sequitur et est talis.

Sixtus episcopus seruus seruorum dei **Ad perpetuā**
rei memoriā Sacri predicatorū et minorū fratrum ordines instar
duorū p̄mōrū fluminū a celestīū voluptatū et amenitatū paradiso
egrediendo sacro sancte vniuersalis eccl̄ie terrā ne mūdanoz cū
piditatū et vero calore arescat p̄clare doctrine v̄tuosozūq; operū
ac multipliciū meritorū imbribus irrigantes magis ac magis illā
indies fructuosā. Qui sunt duo seraphin qui in sublime cōtempla
tionis et seraphici amoris alis eleuati a terrenisq; reb⁹ abstracti
assiduo diuinaz laudū clamore et immensoz b̄nficioz hūano ge
neri a sūmo opifice deo exhibitoy declaratiōe seruētissimis p̄dica
tionib⁹ p̄p̄los instruēdo et ad celeste iter dirigēdo insistentes mul
tiplicata talēta eis credita dño deo mō de segetis aiaz scz redemp
torū n̄ri b̄iesu xp̄i p̄ciosi sanguinis effusione redēptay copiosos in
horrea scē eccl̄ie manipulos referūt. Qui sūt due tube p̄ q̄s dñs p̄
cepit ad pabulū sacri euāgelij poplū vniuersū assiduus p̄dicatio
nibus aduocare. et in oēs terrā exiret son⁹ eoz et redderēt sibi po
pulus acceptabilē et bonoz operūz sectatores. Ad p̄dictoy igitur
p̄dicatorū et minorū fratrum ordines: quos eoz amplissimis meritis
et vberimis fructib⁹ quos in dei eccl̄ia cōtinue afferūt p̄ ceteris
paterna charitate diligim⁹ n̄re p̄sideratiōis intuitū dirigētes: illa
eis libēter cōcedim⁹ q̄ in eis optate quietē fructū inducāt ⁊ statū
eoz faciāt pacificū et tranquillū. Dūdū siq; de⁹ vt ordinū eozundē
p̄fessorū statū et quieti consulerem⁹ motu p̄prio nōnullas l̄arum
diuersoy romanoz pontificū predecessoy n̄roz dictis ordinib⁹
cōcessas. et in illis p̄nta approbauim⁹. et quo ad aliqua declara
uim⁹ āpliaim⁹ et extēdim⁹ ac nōnulla eis de nouo cōcessim⁹ put
in diuersis nostris l̄is desup̄ confectis pleni⁹ continet. Cū autem
sicut postmodū accepimus per huiusmodi ampliaciones declara
tiones extensiones et concessionēs adhuc totali eozundē ordinūz
et illoz p̄fessorū quieti plene vt expedit non consulatur asse
raturq; nonnullis per easdē l̄as oēs gr̄as spirituales ⁊ tēporales

dictis ordinibus et eorum domibus et fratribus predecessorum nostris concessas approbatas non fore. Nos attenta meditatione pensantes quantum utilitatis ad exaltationem christiane fidei et evangelice veritatis ordinum predicatorum professores hactenus attollere et afferre valeant adiuuante domino in futurum ac propter ea volentes ut tenemur eorum tranquillitati vberius providere. Motu simili non ad ipsorum fratrum et sororum aut alterius pro eis nobis super hoc oblate petitionis instantiam sed de nostra mera liberalitate et ex certa nostra scientia quascunque litteras et gratias spirituales et temporales concessiones ut indulgentias ac peccatorum remissiones in genere vel in specie fratribus et sororibus predicatorum et minorum ordinum et domorum eorumque necnon visitantibus eorum ecclesias et capellas et oratoria concessas quarum tenorem ac si de verbo ad verbum presentibus infererent haberi volumus per expresso presentibus tenore approbamus et robur firmitatis perpetue obtinere debere decernimus. Proque potiori cantela apostolica auctoritate de nouo iuxta litterarum desuper concessarum continentiam et tenorem concedimus et largimur. Et ut ecclesie domus et oratoria predicatorum et minorum ordinum predictorum per uniuersum orbem construat et edificate. et que destrui et edificari contingat in futurum congrua deuotione a christifidelibus visitentur ac que impfecte sunt perficiantur. et ad complementum deducant ac complete conseruent et manu teneantur necnon parametris. et alijs ad diuinum cultum necessarijs debite ornent. Ipsique christifideles ad dictas ecclesias eo libenter confluant. et ad premissa manus promptius porrigant adiutrices que ex hoc ibidem dono celestis gratie conspexerint se resectos de omnipotentis dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi. vniuersis et singulis christifidelibus virisque sexus vere penitentibus et confessis qui ecclesias et oratoria domorum fratrum predictorum in singulis sancti Dominici et sancti francisci centum annos et totidem quadrigenas et in sancti. De. mar. Thome de aquino Vincen. et sancte Katherine de senis. ac sanctorum Anthoni de padua et Lodowici episcopi Bernhardini et sancte Clare et beate Elizabeth festiuitatibus diebus: a primis vespis et per totam diem ipsarum festiuitatum quinquaginta annos et totidem quadrigenas deuote visitauerint annuatim et manus ad premissa aut eorum aliqua porrexerint adiutrices de iniunctis penitentibus eis misericorditer relaxamus presentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Et ut predictorum predicatorum et minorum ordinum fratres tanto feruentius diuinis beneplacitis insistant quanto maioribus se viderint spiritualibus gratis fore munitos omnibus et singulis predicatorum et minorum ordinum predictorum professoribus qui nunc et per tempus perpetuo erunt ut confessorum ydoneus eorumque ordinem quem quilibet pro se de sui supe

Nota

Indulgentias

Confessor

rioris licentia duxerit eligendū eorundē cōfessione diligenter au-
 dita procōmissis per eos excessib⁹ et peccatis semel in vita in for-
 ma confessionalis per nos edita In mortis vero articulo plenariā
 absolutionē et peccatorū hūmōi remissionē impendere valeat: etiā
 si ante factā eorundē ordinū professionē eos decedere contingeret
 Similibus motu scientia et auctoritate indulgemus facultatez a
 predecessoribus nostris concessā mgro generali et priorib⁹ pui-
 talibus et cōuentualib⁹ ac eorū p̄dicatorū et generali ac prouincia-
 lib⁹ ministris ac eorū vicarijs necnon custodibus minorū or-
 dinū p̄dicatoz super absolutione fratrum eorundem ordinum
 suorum et dispensatione cū eisdem in quibuscūq; casibus p̄terq̄
 illis pro quibus essent ad sedē aplicā mittendi et per nos appro-
 batam cū declaratione casuū pro quibus mittendi sūt p̄stringē-
 tes volumus q̄ magister et minister generales prefati et eorū vi-
 carij et illi quib⁹ ipse magister et minister generales pro tempore
 duxerint cōmittendū dūtaxat et non alij facultate predicta de ce-
 tero vti possint illā omnibus alijs penitus adimētes Et ne prop-
 ter monasteria montalium seu soroz sub cura et institutis ordinis
 predicti fratrum p̄dicatoz et sancte Alare seu sc̄i Pammiani or-
 dinū sub eiusdē fratrum minorū ordinis cura degentia sancti Domi-
 nici et sancti francisci de penitētia nūcupatorū ordinū vtriusq; sexus
 personas cōtingat eorundē fratrum quietē turbari motu scia
 et auctoritate p̄dictis statuimus q̄ hūmōi monasteria et loca eorū
 rūq; abbatissē et priorissē pcuratores syndici oblati. et vtriusq;
 terciū ordinis p̄dicte de penitētia nūcupate p̄sonē predicte eisdē
 p̄uilegijs immunitatib⁹ gratijs fauorib⁹ cōcessionib⁹ facultatib⁹ et
 indulgijs spiritualib⁹ et tpalibus predictis et fratrum p̄dicatoz et
 minorum ordinibus et illorum p̄fessoribus domibus et locis ac
 procuratoribus et syndicis oblati et cōuersis seu alijs quolibet
 p̄ predecessores nostros aut nos hactenus concessis et in posterū
 concedendis quauis auctoritate quatenus earum sexui et statui
 non cōtradican libere et licite vti possint et debeant in omnibus
 et per omnia prorsus et sine vlla differētia ac si eisdē monasterijs
 locis et personis abbatissis syndicis procuratoribus oblati et cō-
 uersis sororum et montalium eorundem ac personis vtriusq; sex⁹
 de penitētia huiusmodi nominatim concessē forent et concedē-
 rentur expresse. propterea quia vt intelleximus exortis nonnūq̄
 controuersijs inter locorum ordinarios eorūq; vicarios seu offi-
 ciales et curatos et fratres predictorū ordinum varijs occasio-
 nib⁹ locorum ordinarij eorūq; vicarij seu officiales et curati

de p̄na zola
 priores
 syndici
 oblati
 vtriusq;

predicti ne cristifideles fratribus ipsis pias ecclesias erogare psumant suadere et etiam sub censuris inhibere ac erogantes excōcatos fore predicare seu predicari facere seu p̄nunciare psumunt. **L**ocoꝝ ordinarijs eorūq; vicarijs seu officialib; et curatis p̄dictis ac etiā alijs quibuscūq; dicta auctoritate mandam⁹ vt ab h̄mōi p̄suasione inhibicionib; et mandatis de cetero p̄or⁹ et omnino abstineāt. **D**ecernētes inhibitiōes ipsas et mādāta nulli⁹ existere firmitatis. et illis contra venientes censuris h̄mōi minime ligari ac eosdē p̄suadentes et inhibentes mandatoq; nostro h̄mōi obtēperare nō curantes nisi penituerint. et p̄suasiones et inhibitiōes ac p̄dicta renocauerint infra tridui postq̄ desup̄ requisiti fuerint eoipso ordinarios interdictū ingressus ecclie ac suspensiones a regimine et administratiōe suaz ecclesiarū alios vero inferiores ab eis excōmunicatiōis sententiā incurrere. **C**ū autē nōnulli ad ordines p̄dictos p̄dicatoꝝ et minoꝝ sp̄tialē gerētes deuotionis effectū eorū cadauera cū habitu fratru p̄dicatoꝝ vel minoꝝ seu fratrum vel sorozum de penitentia vtriusq; ordinis p̄dicatoꝝ sepeliri mādent et per sepe anteq̄ moriant̄ habitū h̄mōi per priorem domus ordinis p̄dicatoꝝ aut guardianum domus ordinis minoꝝ loci in quo tales decedere cōtinget vel p̄ superioꝝ p̄latū ipsoꝝ ordinū et domoꝝ seu priorat⁹ et guardianie. vel illi cui duxerit cōmittēdum dūtaxat et non per aliū quamvis auctoritate vel p̄latione fungentē exhiberi debere qui p̄dictū habitū recipiētib; declarare teneant apud eoz ordinū ecclesias debere sepeliri in eoz obitu quoz habitum suscipiant et ilozū sic indutoꝝ cadauera sic discoperta nullo palio vel tegumēto super imposito cum habitu h̄mōi ad sepulturā deferri posse ordinarioꝝ et etiā sub censuris prohibitiōe et ordinatione locoꝝ qualibet in contrariū edita non obstante q̄s quo ad hoc modificam⁹. **E**t ne exhabilitationis ad vñū vel plura beneficia ecclesiastica in titulum vel comendam obtinendaz cum facultate. et interim donec illa assequantur pro capellanis alioꝝ in beneficijs ecclesiasticis deservire. **E**t q̄ etiam postq̄ beneficia huiusmodi assecuti fuerint in domibus dicti ordinis residere cāmeras habere in illis et in generalibus atq; p̄uincialibus capitulis fratrum eozundem predicatorum et minoꝝ ordinū vocē actiua et passiua habere ac p̄uilegijs fauorib; gratijs et indulgijs concessis ipsoꝝ ordinū p̄fessorib; gaudere possint p̄fat⁹ ordinib; et illoꝝ p̄fessorib; grauiamē inferatur eisdem motu et auctoritate decernim⁹ huiusmodi concessas et quas eis concedi contigerit habilitationis litteras intelligi et interpretari debere vt fratres ipsi quibus littere huiusmodi concessę sunt et concederent in postez quodocūq; per sedem p̄dictam postq̄ aliqđ beneficium adepti

fuerint pacifice aut p capellantis in aliquibus ecclesijs ceperint deser-
uire concessionibus pdictis prout voce actiua et passiva residen-
tiaz in domibus dictorum ordinum ac retentione dictarum domorum came-
rarum et alia que ordinum prefatorum sunt concernentia de dictorum ordinum
prefatorum consensu duxerint gaudere possint et non aliam nec alio modo
Idem statuentes de primorum ad cathedrales etiam titulares appella-
tas ecclesias et alias dignitates ecclesiasticas Ceterum ut dictorum
ordinum prefatores qui inquisitores heretice prauitatis p tpe in di-
uersis mundi partibus deputant tanto diligentius eorum officia stu-
deant exercere ac ab illicitis et eis prohibitis abstinere quanto cog-
nouerint posse eorum errores facilius corrigi et puniri. Quod magis
predicatorum et minorum ordinum prefatorum generales prefati nunc
et pro tpe existentes gesta pro tpe per ipsos inquisitores suorum ordi-
num respectiue examinare: et querelas contra illos appostas aus-
dire ac super illis quantum eis iustum et equum videbit statueret et ordi-
naret: et si in aliquo eos deliquisse inuenerint illos iuxta excessum
exigentiam etiam per eorum ab officio amotionem ac alias corrigere et pu-
nire dictosque inquisitores huiusmodi quod equum et iustum aut necessarium videretur
bitur non tamen in una eademque diocesi multiplicare libere ac licite va-
leant. Et predicatorum in minorum et contra minorum ordinum predicatorum
inquisitores in prefatorum ordinum huiusmodi prefatores quoscunque officio
inquisitionis huiusmodi fungi illudque exercere nullatenus possint
absque sedis apostolice licentia speciali de premissis litteris specificam et ex-
pressam faciente mentionem. Postremo quia predicatorum et minorum fra-
trum prefatorum ordinum prefatores pro fidei catholice dilatatione in-
crematione et defensione continue indefesse laborant et eorum exemplari
vita predicationibus ubi dei audientia: et confessionum sana doctrina
assidua sacrarum litterarum instructione: et deuota diuinorum officiorum
celebratione hereticorum extirpatione aliisque innumeris pijs operibus
per ceteris ordinum mendicantium prefatores fructus in ecclesia dei
salutaris copiosius attulerint. hactenus et continue afferre non ces-
sant atque allaturos in futurum deo propicio spe firma tenemus et propter
ea conuenit ut ipsi per ceteris ampliores fauores et gratias prerogati-
uas a prefata sede recipiant et reportent aliorumque ordinum mendicantium
indulgentiarum et privilegiorum apud sedem prefatam gaudeant ne illis inferiores esse
videantur omnes et singulas gratias concessiones et prelatorum remissiones im-
munitates exemptiones facultates privilegia et indulta spiritualia et
temporalia qualiacunque sunt heremitarum sancti Augustini et carmelitarum
et servorum beate marie fructus ordinum et illorum ecclesijs oratorijs et
domibus prioribus fratribus et locorum conuersis oblati et viri utque
sex per plonem de penitentia nuncupati a predecessoribus nostris romanis

Sancti
Iacobi
Carmelitae

fol. 82 verso

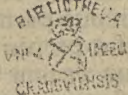
pontificibus predictis a nobis aut alijs auctoritate habentib⁹ q̄
omnia ac si nominatim exprimerentur haberi hic volumus p̄ suf
ficienter expressis coniunctim vel diuisim in genere vñ in cōmuni
concessa eisdē et eorū cuilibet p̄dicatoz et minorū fratru ordinib⁹
domib⁹ ecclesijs gñali mgfo ministro p̄orib⁹ et mistris p̄uicualib⁹
conuentualibus prioribus guardianis sororib⁹ oblatis conuersis
et vtriusq; sex⁹ tertij ordinis seu de penitentia nūcupatis et alijs
eorundem ordinū p̄sonis de nouo concedim⁹ et in eis locū habere
volumus ac si eis de⁹ noiatim directe expresse cōcessa fuissent mā
dantes et motu et scientia et auctoritate p̄dictis vt dñi p̄uilegioz
indulgentiarū prerogatiuarum cōcessionū exemptionū immunita
tum facultatū et indultoz dictoz fratru heremitaz sancti Augu
stini carmelitaz et seruoz sancte marie originales littere seu trā
sumpta antētica ex illis prout in fauorez eccliaz domozū et fratru
predictoz p̄dicatoz et minorū ordinum adducerent vel exhibe
rentur eadē fides indubio exhibeat⁹ in iudicio q̄ extra iudiciū
et alijs locis quibus opus fuerit ac si pro et in fauorem dictorum
ordinum ecclesiarum domozum et fratrum p̄dicatoz et mi
norū a sede ap̄lica emanassent ac eis et cuilibz ipsoz fuissent im
mediate concessa inhibētes districtius ipsis locoz ordinarijs sub
interdicti ingressus ecclie et suspētionis a regimine et administra
tione suaz eccliaz et prochialium eccliarum rectoribus et alijs
quibuscunq; sub excommunicationis late sententie et p̄nationis
earundē eccliarum parrochialū et oīm alioz beneficiorum eccle
siasticoz q̄ obtinent necnō inhabilitatonis ad illa ⁊ alia in postez
obtinēda penis eoipso qui cōtra fecerint incurrendis ne personis
quibuscunq; ecclesiasticis vel secularib⁹ in genere vel in specie di
recte vel indirecte aliquid inhibeant precipiant ordinent vel sta
tuāt q̄ min⁹ ordines p̄dicti illoz dom⁹ et p̄fessores p̄dictis gñijs
eis p̄cess⁹ libē vñ possint nō obstātib⁹ q̄buscūq; ap̄licis suspēsiōib⁹
reuocatiōib⁹ ⁊ restrictiōib⁹ ac in p̄uicualib⁹ et synodalib⁹ cōcilijs
editis gñalib⁹ vñ sp̄etialib⁹ p̄stitutionib⁹ necnō pariensis ⁊ alioz
locoz generaliu⁹ studiōrū vniuersitatibus et curie vice gerentie
Anionis et quibuscunq; ordinarijs p̄latis et p̄sonis concessis cōce
dendis litteris ac p̄uilegijs ac per illos deputatis in eis cōserua
torib⁹ p̄uilegiozū hñdi facultatibus et iurisdictione cū q̄buscunq;
clausulis derogatorijs de rogatorijs ac fortioribus et insolitis
quibus oībus illa etiam si de eis eorūq; totis tenoribus et datis
non pro huiusmodi generales clausulas etiā sp̄etialem mentionē
importantes sed specifica et indiuidua ac de verbo ad verbum seu
quauis alia mentio habenda est p̄ntibus pro expressis habentes

Nota

is in suo robore permansuris quo ad premissa specificet
tum derogamus et ea nemini in preiudiciū pmissorū suffra-
te aut debere et irritum et inane quicquid secus contigerit
are decernimus necnō omnibus illis que in dictis litteris
prefatis ordinibus concessis volum⁹ nō ob stare ceterisq;
is quibuscunq;. Verum quia difficile foret presentes lit-
singulas pūntias origenaliter destinare volum⁹ et dicta
ate decernimus q; transumptis earum manu notarij pū-
urie causarum camere apostolice auditori vel protectori
qui et pro tempore erit aut alicuius archiepiscopalis vel epis-
copalis seu cuiuscunq; indignitate constituti sigillo munitis ac
prioris in iudicio et extra vbiq; exhibita vel ostensa fuerint
fides exhibeatur indubia ac si ipse originales littere forent exhi-
bite vel ostense Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā
nostre approbationis cōstitutionis cōcessionis largitiōis indulti
prescriptionis voluntatis ademptionis statuti mandati decreti
inhibitiōis et derogatiōis infringere v; ei ausu temerario cōtraire
Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem om-
nipotentis dei. et beatorum **P**etri et **P**auli apostolorum eius se
nouerit incursum **D**atis **R**ome apud sanctum **P**etrū. Anno
incarnationis dominice **M**.cccc.lxxix. septimo **K**alendas augus-
tas **P**ontificatus nostri Anno octauo.
Quibusquidē litteris diligenter inspectis ad prefati fratris **M**a-
thei de nouaria cōmissarij et procuratoris instantiā et requisitiōnē
per notarium publicum instrumentū transumi et exemplari mā-
damus et in publicam transumpti formam redegi decernentes ac
volentes transumpto publico sine exemplo plena fides deinceps
adhibeatur vbiq; in locis omnibus et singulis quibus fuerit op-
portunum ipsumq; transumptum fidem faciat ac si originales
littere apparerent **Q**uibus omnibus et singulis propriam aucto-
ritatem ordinariā interposuimus pariter et decre. **D**atum rome
in dicta ecclesia sancti **C**elsi sub proprij dicte curie causarum ca-
mere apostolice quo in talibus vtimur **S**igilli appensione Anno
a **N**atiuitate domini **M**illesimoquadringentesimoseptuagesimo
nono. **I**nditione xij. die vero vltima mensis **I**ulij. **P**ontificatus
prefati sanctissimi in christo patris ⁊ domini nostri domini **S**ixti
diuina prouidentia pape quarti Anno octauo **P**resentibus ibidez
Venerabilibus viris dominis vesconte de vlternis. et **J**acobo et
dominici nostris et dicte curie scribis et notarijs testibus adpre-
Cmissa vocatis et rogatis.

Et ego **Berto.** quondam **Ber.** de piscera **Diocesis** Lucane publicus apostolica et imperiali auctoritate curieq; causarum camere apostolice notarius et scriba predictis omnibus et singulis dñz sic vt premittitur fierent et agerentur vna cum predictis prenotatis testibus interfui. ideoq; hoc presens publicū trāsumptū instrumentum in manu alterius me alijs occupato negocijs fideliter scriptū exinde confeci subscripsi et in hanc publicam formā redegi signoq; et nomine meis solitis et **Consuetis** vna cū dicte curie causarum camere apostolice sigilli appensione signari rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium et singulorū premissorum.

Impressum Aiptzk per Conradum Rachelosen
Anno domini Millemoquadringentesimo Mo
nagesimo quinto.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0008939

